

Előfizetési táblázat
 Hónapok száma
 No. 22413/229.

Előfizetési táblázat
 Hónapok száma
 No. 22413/229.

Előfizetési táblázat
 Hónapok száma
 No. 22413/229.

ELŐZET

ESZAKI POLITIKAI NAPILAP

Ara 5 lej

Szombat, 1935. okt. 26.

5696. EV. XVIII. ÉVF. TISRI 29. 238. SZÁM.

Mussolini el akarja kerülni a szankciókat

Nem lehet szó a szankciók elhalasztásáról: a Népszövetségnek elégtételt kell kapnia

Az ötös bizottság javaslatai és az olasz emlékirat alapján akar tárgyalni a Duce. Berekesztették az angol parlament ülészeit

Teljes erővel kiujultak a harcok a keletafrikai fronton

Párizs, október 25. Az olasz-abesszin konfliktus megoldására irányuló diplomáciai tárgyalások lassú tempóban folynak Róma, London és Párizs között. Az optimizmus ugyan nem oszlott el a tárgyalások sikeres kimenele irányában, a reggeli lapokból azonban kitűnik a rezignáltság hangja csendülő ki a folytatott tárgyalások tekintetében. A diplomáciai műveletek menetében pillanatnyi zavar és bizonytalanság észlelhető. Róma cáfolja, hogy javaslatokat terjesztett volna a hatalmak kormányai elé, a párizsi jelentések viszont határozottan állítják, hogy Mussolini üzenetét küldött Lavalnak, melyben közli, hogy hajlandó az alapvetően szellemének megfelelő magatartást tanúsítani és a további tárgyalások

alapjául a népszövetségi ötösbizottság javaslatait elfogadni.

Ezzel szemben azt kéri a Duce, hogy a tárgyalások során vegyék figyelembe a Népszövetséghez benyújtott olasz emlékirat bizonyítékanyagát.

Annyi bizonyos, hogy az atmoszféra kedvező az egyeztető tárgyalásokra és úgy Róma, mint London részéről hajlandóságot mutatnak a megbékülés felé, nem tudják azonban, melyik uton folyassák a háború likvidálására irányuló erőfeszítéseket. Valószínű, hogy a békités utja Genfben vezet át, de az sincs kizárva, hogy diplomáciai eszmecsereket vagy a kormányok közvetlen személyes tárgyalási útját választják.

hogy a béke fenntartására irányuló minden erőfeszítés ellenére sem sikerült megakadályozni a háború kitörését. Az angol kormány mindig a fegyverkezés csökkentésére törekedett, de ezen törekvéseit és politikáját nem folytathatja tovább, mert a többi államok erős fegyverkezésbe kezdtek.

A trónbeszéd a továbbiakban során belpolitikai és főként gazdasági kérdésekkel foglalkozott.

Véres harcok Axum mellett

Adua, október 24. (Rador.) Sayum herceg csapatai megtámadták Axumtól nyugatra az előretolt olasz állásokat és felakarták göngyölni az olasz jobbszárnyat. A kísérlet az egész vonalon meghiúsult. A támadást az abesszinek véres veszteségeivel visszaverték. A támadók a Ghera-folyó mögé vonultak vissza. Az olasz hadműveleteket elősegítették az újonnan épített utak, amelyeknek segítségével nehéztüzérséget tudtak az első állásokba vontatni és így az ellenséget összezöngyölni. A repülőik üldözik a visszavonuló abesszinek és megállapították, hogy Sayum csapatai a Ghera-folyónál ütöttek újabb táborot.

Róma, október 24. (Rador.) A sajtóminiszterium ma kiadta a 28-as számú hivatalos közleményt, amely a következőket mondja:

A szomáliai fronton az olasz csapatok akciója Shembeli folyó irányában halad előre. Degherri megerősített hely megvédése után, az olasz erők a Shebeli völgyében, több helyiséget elfoglaltak. Egy bensejlőtt osztag Mercu főhadnagy vezetésével Ghoddereiből elindulva elfoglalta Kalaffo községet. Számos törzsfőnök pártolt át ezen a fronton is az olaszokhoz és szolgáltatva be fegyverét. Ololdinle szultán Skiavelliben az olaszok oldalán harcolt győzelmesen az abesszinek ellen. Az eritreai fronton semmi újtság. Tigreban előőrsharcok folynak.

A párizsi lapokhoz érkezett táviratok szerint az olasz repülő 200 bombát dobtak a déli frontszakaszon Gabra Darre katonailag megerősített táborra.

A Ciano gróf által vezetett „Desperata” repülőosztag 3 gépe ma hosszú felderítő utat végzett Makalától délre Tembien területére felett. Az abesszin csapatok erőteljes gépfegyvertű alá vették a gépeket, amelyek 11 órakor tértek vissza a repülőtérré.

Addis-Abeba, október 25. (Rador.) A négy ma 40,000 ember elvonulását fogadta, akik Ghetasa rasz csapatait képezik. Ezek a csapatok 10 nappal ezelőtt indultak Uellagából és rendkívül erős menetelés után érkeztek a fővárosba. A császár bátorságra és elővigyázatosságra intette a csapatokat. A katonák, akik régimódi mardányokkal vannak felszerelve, igen lelkes magatartást tanúsítottak.

Dzsibuti jelentés szerint holnapra várják oda Vinczi grófot, Olaszország eddigi abesszini követét.

(Folytatása a 8-ik oldalon)

Külpolitikai figyelő

A tárgyalások. Anglia jóllakott oroszán, amely nem lesz hajlandó segíteni senkin, ha baj lesz Európában, akármennyire is támogatják most az európai államok. Olaszország éhes farkas, amely a legelső alkalommal még barátságba is beleharap, ha érdekei úgy kívánják. Így jellemezte a napokban egy kiváló francia újságíró a két európai nagyhatalom törekvéseit. A két szembenálló ország közül pedig — ez mindinkább nyilvánvaló lesz — Anglia az erősebb. Ez a tény pedig természetesen rányomja bélyegét a folyamatban levő tárgyalásokra. Az Afrikában torkig jóllakott Angliának Népszövetség kell, rend kell. A gyengébb Olaszország, kényszeredetten, cinikusán, de mégis mind hatásosabban alkalmazkodik a helyzethez és népszövetségi ruhába erőlteti afrikai kalandját. Egyes hírek szerint Mussolini, a bensejlőttek tömeges behódolására hivatkozva, most már a népek önrendelkezési jogának alapján követeli magának Abessziniát egy részét és látszat szuverenitást mégis meg akar hagyni a négusnak. Az erős Anglia, jóllakottsága miatt, békét, szelidséget akar. Ez most hát a törvény; ez a stílus, az életforma.

A silust illetően Olaszország alkalmazkodott is már, de még mindig nem lehet tudni, hogy a valóságok terén tett-e olyan engedményeket, amelyek után a megegyezés útja megnyílt. Jó jelek vannak. De csak jelek és semmi biztos. Mind gyakrabban érkeznek mindenesetre olyan hírek, amelyek arról szólnak, hogy az olaszok hajlandók visszavonni haderejük egy részét Egyiptom közeléből és hogy az angolok is visszarendelik flottájuk egy néhány egységét a Földközi tengeről. Az is jó jel, hogy a négus nyugtalanodik. Ez is a megegyezés lehetőségét jelentik. Az abesszin császár ugyanis azért nincs megelégedve, mert tudja, hogy megegyezés csak az ő kárára történhet.

Ha a helyzet adottságait tekintjük, akkor is azt kell mondanunk, hogy most több a kilátás a kibékülésre, mint az afrikai háború megkezdésére előtt a megegyezésre volt. Mussolini kezdi belátni, hogy az angol katonai erő még mindig tulsúlyban van az olaszal szemben. Néhány héttel ezelőtt Mussolini reményeége légi haderejében volt. De most kitűnt, hogy az angol aviaika sokkal jobb, mint ahogy gondolták. Valószínű, hogy a nagy angol katonai erő engedekekenyiségre készteti Mussolinit. Másrészt London is belátja, hogy a háboru megindítása után Mussolini teljesen nem vonható vissza kormányzási módszerének veszélyeztetése nélkül. És ma már az angolok nem akarják a fasizmus bukását, mert félnék a kommunizmustól. Baldwin azon kijelentése, hogy Anglia nem harcol a fasizmus ellen, nem volt üres szólam.

Igy hát van kilátás arra, hogy az afrikai háboru, amely Olaszország számára inkább üzlet volt, mint háboru, a közeljövöben be fog fejeződni. Mert hiába kiabál nagy harcokról a Reuter-és fényes diadalokról a Stefani sajtóügynökség, döntő ütközet sehol sem volt Abessziniában. Kisebb csak után az abesszinek mindenütt nagyobb veszteségek nélkül vonultak vissza. Aduát is felig kiürítve találják az olaszok és tulajdonképpen csak egy kétségtelenül nehéz rendőrségi művelet volt a guerilla harcosok által védett város elfoglalása. Olasz ember alig is halt meg Afrikában. Az olasz expedíciós hadsereg halottai és sebesülteij nagyrészt koloniali katonák. Egyetlen olasz tiszt, egy Martiaquinai nevű főhadnagy elesetéről tudunk; belőle is hős lett; ő is koloniali katonákat vezetett. Az afrikai sikerek Mussolininak pénzbe és emberáldozatba kerültek, a csapatállások és a hadianyag költségeibe.

Persze még korai volna kimondani az utolsó szót az afrikai háboruról. Nincs kizárva, hogy mégis folytatódni fog, hogy új formát vesz fel. Erre is kell gondolnunk, különösen, ha Hoare külügyminiszter beszédét vesszük figyelembe, amely hideg és fölénys volt és amelyet csak azért fogadtak kedvezően a különböző fővárosokban, mert nem akarták a kezdődő jó politikai hangulatot elrontani.

Valami remény mindenesetre van az angol húzódozás ellenére is. A tárgyalások új és jobb helyzetben, új és jobbnak látszó alapon, mint ezelőtt néhány héttel, mégis megindultak.

Más remények. Amíg a nemzetközi politi-

A gazdasági szankciókkal Anglia löbpet veszít, mint Olaszország

Róma, október 25. A Stefani ügynökség hivatalos forrásból megerősíti azt a hírt, hogy egy libiai hadosztály parancsot kapott a hazatérésre. A hadosztályt eszerint nem Tripoliszba vezénylik, mint ahogy a tegnapi jelentések közölték, hanem visszahozzák az anyaországba.

Római körökben remélik, hogy ezek után Anglia is enyhíteni fogja azt a nyomást, melyet a Földközi tengeri flottájával gyakorol Olaszországra.

Londonban még nem tudnak bizonyosat afelől, hogy az angol kormány máris visszarendelné a hadihajóit a Földközi tengeréről. Egyes körök rámutatnak arra, hogy az olasz hadosztály visszarendelése az egyiptomi-libiai határról még nem állítja helyre az egyensúlyt.

Olaszországnak hetvenötezer katonája van Libiában,

Még az angol és egyiptomi haderő Egyiptomban mindössze 25 ezer emberre rug. Ha az olaszok el is vezényelnék egy hadosztályt, még mindig 50 ezer olasz katona marad a határvidéken.

A Reuter távirati iroda viszont minden ellenkező verzóval szemben határozottan állítja, hogy az angol kormány néhány flottaegységet már most visszarendel a Földközi tengeréről és ez az intézkedés nem fog soká kémi.

A L'Oeuvre szerint Mussolini mindenképpen el szeretné kerülni a megtorló intézkedéseket. Ennek érdekében hajlandó messzemenő engedményeket is tenni. Így belemegey a libiai divízió visszavonásába anélkül, hogy az angol flotta egységeinek visszavonását kérné. Hajlandó volna megállítani az abesszini offenzívát is Anglia váaszának megérkezéséig. Végül lemondana újabb csapatok küldéséről Abessziniába. Ezzel szemben Harrar, Tigre és Ogaden tartományok igazgatását kérné, amivel nem csorbítaná meg a négus szuverenitását. Az Oeuvre szerint ilyen szerű javaslatot terjesztenek a Népszövetség tizenháromas bizottsága elé, hogy a megoldást Genf keretei között hozzák meg.

Genfi jelentés szerint az olasz területi igények tekintetében elvileg nem volna kifogás az ellen, hogy Olaszország ténylegesen megkapja Tigre és Ogaden tartományokat, de az összes nem Amhara tartományok követelését az angol és francia gyarmatok határvidékén

tulzolt követelésnek tekintik.

A párizsi lapok értesülései szerint Laval felvilágosította Clark párizsi angol nagykövetet Olaszország békefelételeiről és kijelentette volna, hogy az olaszok javaslatában hajlandók tiszteletben tartani a népszövetségi alapkormány szellemét és tárgyalási alapul az ötösbizottság jelentését és az olasz memorandumot elfogadni.

A francia külügyminisztérium tegnap este ugyan hivatalosan megcáfolta ezeket a híreket, a lapok azonban fenntartják azokat.

Londoni körökben megerősítik, hogy olasz részről puhatolónak a béke lehetőségei irányában, de némi pesszimizmus mutatkozik a diplomáciai kísérletezések tekintetében.

A Népszövetségnek elégtételt kell kapnia

London, október 24. (Rador.) A Reuter beavatott angol körökben úgy értesül, hogy aligha lehet szó a szankciók életbe léptetésének elhalasztásáról. A béketárgyalások lehetőségének kipuhatóldozására megindult diplomáciai tárgyalások nem alkalmasak a Népszövetség határozatai elhalasztására. Annál is inkább, mert a Népszövetségnek elégtételt kell kapnia az alapkormány megsértéséért.

Berekesztették az angol parlament ülészeit

London, október 25. (Daily Mail szerint) Anglia a gazdasági szankciókkal löbpet fog veszíteni, mint Olaszország. Az elmúlt évben a két hatalom külkereskedelmi kapcsolatából Angliának 2 millió fonton felüli aktívuma maradt.

London, október 25. Ma délebb berekesztették az angol parlament ülészeit. Az alsóház tagjai felvontuk a lordok házában folyosóra és onnan hallgatták meg az ülészeteket berekesztő királyi trónbeszédét, amelyet a lordkancellár olvasott fel. A trónbeszéd bevezető részében megemlékezik György király trónra lépésének huszonötödik évfordulójáról. Külpolitikai részében a trónbeszéd rámutat arra, hogy Anglia jó viszonyt igyekszik fenntartani a többi államokkal. A legszülősb gond és aggodalom az olasz-abesszin viszony kiéleződése és sajnálatos körülmény,

arra, hogy a...
nak a palesz...
az arab saj...
doitja meg a

a és figyel...
mennyire eny...
tónusa. De...
nap ugyan...
melyből kitü...
még nem si...
letartoztat...
és, akiket a...
ünrészességgel...
zolték. Az arab...
gy a négy le...
és egy arab...
újabb lendüle...
ciónak. John...
mányzó szü...
tői a főmuffit...
be a szenvedé...

referenciára...
közös politikai...
k proklamálá...
sikerült egy...
és a főmuffit...
mból. Tegnap...
s kimondották

előtti politika

A Havas iro...
rök bizonyos...
vel parlament...
szter, akit a...
hensének tekin...
ja a kabinet...
ogatótását. Em...
kra, amelyek a...
árpárt részéről...
teljes mértékü...
francia-lengyel...
ben azt hiszik...
ek álláspontját...
ása elkerülhe...
al együtt nagy...
nyelg külpoli...

ereleket kínai lás

Dacára a Pe...
azó cáfolatok...
asztok ügyve...
a valóságna...
teket ütött. A...
lyzet nem ad...
a néhány bé...
akiknek nem...
ban, hogy ne...
ra igyekszik...
ben az esetben...
egteszik majd...
a tekintélyük...
akik a japán...
en kompromit...
ymniszter leg...
értésitést ka...
s Hisang-Csu...
ilitarizált zóna...
aszt tüntetett...
illeték meg...

tmaron

y nap óta ti...
A városi or...
szerint rossz...
fümölc okoz

pkidó R. T...
on L. Pop 16

kai szituáció mindig zavaros, ha reménykeltő is — az internacionális gazdasági helyzet határozottan javuló tendenciát mutat. Regisztrálnunk kell ezt a fontos tény, mert ha az afrikai viszályt sikerül végre elismerni, a politikában is megállapítható lesz ennek az új gazdasági helyzetnek öröndetes következménye. Anglia hozta legelőször rendbe ügyeit, most már az Egyesült Államokban is javulás észlelhető. Laval kísérete Franciaországban szintén a siker útján van. A válság enyhülése már onnan is látszik, hogy mind kevesebb szükség van már a gazdasági élet állami irányítására. Az irányított gazdaság kora letűnően van. Roosevelttől több-kevesebb kijelentette, hogy forradalmi közbe-
lépéseinek kora lezárult. És a nemrég lefolyt kanadai választások alkalmával is a liberálisok, az irányított gazdaság ellenzői győztek.

Ha Afrikában megegyezik Anglia Olaszországgal, lehetséges, hogy több szabadság és kevesebb nyugtalanság lesz Európában is.

R. J.

Felhívás

Ezennel felhívjuk mindazon szülőket, akik gyermekeiket igazi zsidó szellemben óhajtják nevelni, hogy minél előbb az eddig mintaszé-
rűen működő Besz Jakob leánynevelő iskolába beiratni sziveskedjenek.

Beiratások 1935 november 5-ig bezárólag a Chebra Kadisa irodában S.r. Londrei 9 esz-
közölhetők.

A cluji Besz Jakob bizottság

ב"ה

אויף אנפראגן פאן מעהרערע בחורים פאר שטאנדיגען וויר היערוך דיא לימודים פאן קונפטיגען ווינסער: ש"פ מס' ב"ב, יו"ד הל' טריפות, ש"ע או"ה הל' ק"ש, שיעור עין סגולה, אדמו"ר הרב הגה"צ אבד"ה שליט"א ווירד פאר-
לערנען — דיא מענא ווירד אויך ווירא בעפארר-
געפיהרט.
מנהל הישיבה הרב דק"ס דעש יצ"ו

Munkás-Mozgó

Str. Vasi 7. Telefon: 171.
Szerdán, csütörtökön, pénteken és szombaton
6 és 9 órakor

Dupla műsor! Egy helyár!

I. RIVALDAFÉNY

Főszerepekben: Dick Powel, Baby Reeler.

II. FRANKENSTEIN

Főszerepekben: Boris Karloff.

Helyárak: 10 és 12 lej.

M. WALDNER & Co.

Ware & Bank Agency, Haifa,
Arlosoroff 3.

Elvállal bármilyen kereskedelmi és bank-szakmába vágó megbízást

Gyáripari képviselők, Ingatlan vé-
telek és eladások. Élelmiszer és
gyümölcs import

Zion Lloyd

BUCURESTI, I. Cal. Victoriei 33
Direktor: M. Jampolski.

Megrendez és közvetít a legelőnyö-
sebb feltételek mellett utazásokat

Palesztinába

és a Közel-Keletre a
Dacia, Carol I., Polonia, Har
Zion és Har Carmel hajókon
Kérjen az utazással kapcsolatos
minden kérdésben felvilágosítást és
prospektust! Képviselő Cluj, Mures,
Somes, Bistrita és Salaj vármegyék
részére:

Dr. Neumann Vilmos
Cluj, Str. Berthelot 12. Tel. 6-82.

Ujra megindultak az építkezések Palesztinában

A háborus pánikhangulat hatásai eltűnnek a palesztinai gazdasági életből. Palesztina külkereskedelmi problémái egyre akutabbá válnak. Három cég esett a külföldi konkurencia áldozatává

London, október 25. Az angol tengerentúli kereskedelem állami hivatala jelentést tett közzé Palesztina gazdasági helyzetéről. C. Empson, a haifai angol kereskedelmi megbízotttól. A jelentés többek között a következőket tartalmazza:

„1931 óta jelentős gazdasági fejlődés ment keresztül Palesztinán. 1931-től 1934-ig 5.940.000 fontról 15.150.000 fontra emelkedett az áruimport értéke. Az export ugyanezen idő alatt 1.570.000 fontról 3.220.000 fontra nőtt. A kormány bevételei 1931-től 1934-ig 2.334.000 fontról 5.452.633 fontra emelkedett. 1935 júniusában a kormány 5.587.837 fontot kivevő költségvetési felesleggel rendelkezett.

Mindaddig, amíg a tőkés bevándorlás tart, nincs ok aggodalomra, még ha a külkereskedelmi mérleg kedvezőtlen is, amennyiben az import több, mint 10 millió fonttal szárnyalja túl az exportot. A behozatalt nagyrészt importált tőkével fizetik és az import jelentős része nem fogyasztási cikkekből, hanem termelőjavakból, építőanyagból, ipari gépekből, stb. tevődik össze. A bevándorlók külföldi segélyforrásokkal is rendelkeznek, függetlenül azon nagy összegektől, amelyek az országba hoznak. Igaz hogy az ipari üzemek legnagyobb része külföldről szerzi be nyersanyag-szükségletét és a termékek exportja igen csekély. De a belföldi piac ma már nemcsak hogy felveszi mindazt, amit az ipar termel és lehetővé teszi az ipari üzemek rentabilitását, hanem egyre nagyobb fejlődés lehetőségét nyújtja. A fejlődő ipar mindinkább hozzájárul a kedvezőtlen külkereskedelmi mérleg javításához abban a mértékben, ahogy saját termékeivel helyettesíti azokat az árukat, amiket eddig vagy még ma is importált az ország. Meg kell azonban állapítani, hogy az exportkereskedelem fejlődésére kevés kilátás mutatkozik. A régebbi vállalatok közül egyedül a Holt tenger vegyiművei rendelkeznek olyan lehetőségekkel, amelyek mellett lényegesen növelheti az exportot.”

Empson végül rámutat arra, hogy a német transzfer erős konkurenciát jelent Palesztinában az angol árubehozatálnak különböző gép-, vas- és acélárak tekintetében. Kifejti, hogy a palesztinai import 10 százaléka Németországból kerül ki és míg a német import emelkedő tendenciát mutat, az angol import csökken.

Ezer munkás kolonizálása

Jeruzsálem, október 25. Dr Julius Simon a newyorki Palestine Economic Corporation megbízásából Jeruzsálembe érkezett, hogy tisztelet-kolonizációs programjának megfelelően 1000 munkás telepítését vigye keresztül Palesztinában.

Tel-Aviv, október 25. A palesztinai kormány 700 dunam földet adott bérbé Tel-Aviv városának a Jarkon folyó mentén. Ezen a területen tömeglakásokat építenek a zsidó lakosság számára. Az építkezési terveket már jóváhagyta a városi tanács.

Jeruzsálem, október 25. A palesztinai kormány pénzügyi osztályában tárgyalások folytak 500 ezer font kölcsönről Jeruzsálem városa részére. A kérdést a költségvetési tárgyalások során fogja perktuálni a jeruzsálemi városi tanács.

Ujra megindul az építkezési tempó

Jeruzsálem, október 25. A háborus pánik okozta fennakadások lassan megszűnnek a palesztinai építőiparban és újra megindul a normális tempó. Mindenütt megindulnak az építkezések és a közmunkákat is fokozzák, míhelyt tisztázódik a nemzetközi helyzet. A haifai munkás tanács legutóbbi ülésén bejelentették, hogy Haifában 16.000 zsidó munkás

dolgozik és 500 munkanélküli van. A munkanélküliek főleg építőmunkások. Tekintettel arra, hogy általános a lakáshiány és sürgős építkezésekre van szükség, ez a munkanélküliség is átmenetinek tekinthető. Egyelőre a Hadar Hakarmelen és a Haifa-Bay területen meginduló közmunkáknál alkalmazták a munkanélkülieket. A múlt héten 150 új munkás érkezett Haifába és mind elhelyezkedtek, vagyis munkát kaptak.

A dömping áldozatai

Jeruzsálem, október 25. A külföldi áru-dömping következtében a „Lechedda” ruha-és fehérneműgyár Haifa mellett be kellett

UJ TECHNIKÁVAL a ruhalestés, vegytisztítás CZINK-nél nem drágább, csak jobb mint bárhol

William Fox, a bukott film-lejedelem bevonul a fogházba

A Fuchs Vilmosból lett világhírű filmmagnás tündöklése és bukása

Newyork, október 24. Képzeldük el, — aminthogy meg is történhetik — hogy a következő heti Fox-filmhíradó lepergeti azt a jelenetet, amikor „William Fox filmgyáros, a Fox filmgyár megalapítója és volt tulajdonosa bevonul a fogházba bizonyos adóeltitkolások miatt.

A filmégboltozatról lefutott egy csillag, egyike a legerősebb fényű csillagoknak. Talán nem érdektelen Fox bukásával kapcsolatban felemlíteni, hogy William Fox magyar zsidó származású, mint Zukor Adolf és Schenk is, az amerikai film másik két Krózsusa és épen ugy az újságírás volt amerikai pályafutásának kiinduló pontja, mint Zukor és Jesse Lasky esetében.

Fuchs Vilmos volt a neve, amikor kivándorolt Amerikába, midőn azonban megvásárolta az első vándormozgót és elindult vele, az amerikaiasabb hangzó Fox nevet írta ki a cím táblára.

Fuchs, illetve Fox uttörő munkája és szerepe a film történetében elvitathatatlan. Akárcsak Zukor, ő is kitűnő szimtal érezte meg a filmben rejlő lehetőségeket és 1911-ben elsőként jelent meg Hollywoodban, hogy ott műtermet létesítsen. Goldwynnal együtt alapította meg a Fox film társaságot.

Kezdetben csak Wild-West filmeket gyártottak. Fox tette világhírűvé Tom Mixet a cowboyok királyát és Tom népszerűsége növelte a becsületét a Fox filmgyárnak. Kitiűnő érzékű, nagykonceptiójú üzletembernek bizonyult. Most már nem elégedett meg a Wild West filmekkel. Kihozta Németországból Murnaut, és akkori idők letehetségesebb német filmrendezőjét. Foxot azonban nem a film művészi értéke érdekelte, hanem majdnem kizárólag az üzleti siker, a film finansziális kiaknázásának a lehetősége. Az üzlet szerelmese volt, nem pedig a filmé. Nem sajnálta a pénzt, milliókat fektetett be kasszasikereket ígérő filmekbe s ugyan-

Modern csöbutor és csillár

detail-kiszolgálásnál is
Gyári áron!

hogy szüntesse üzemét. Néhány héttel ezelőtt a „Gerew” textilgyár és a „Meschi” selyemgyár esett a vámvédelem hiányának áldozatává. Az üzemek beszüntetését a japán és az orosz konkurencia idézte elő. A kormány kereskedelmi s iparügyi bizottsága vizsgálatai rendelt el a Meschi-gyár üzemleállítását okainak megállapítására.

Bucurest. tud.) Az tor komm Románia mondja, vel kapcs niszterium Éjjel-nó vállalat

Bizottság különleges lenőrzik. vállalatok kanélküli ben van kat a leh lyek révé nak terem közléséhez Egyesek mindaz, nik, ink talmon

A kormány vissza ezt határok e sitása a le mán polit ezen a tér felkészült ért, hogy sekben szö kötelezett mert a ko Románia fegyveres inkább leh abesszin h olasz ellen lalkoztatna nagyon hogy a tén a le kigyluna

Két érkeke Németorszá egyik, aká háboru, R első vonalá mennyire i vényesen a tika melle talékanak t revizionizm támogat, — ből — ez hatná E abesszin k ható. Ilyen nyos a nag adatok alaj delmet te imperativus

Ha a bék kodna is elkötött sok

A román tesz abban felkészülté aktivumma Időközbe ge Brattam sen támad Mint ismer lációt jegyz amelyben f zólag: igaz naj egyezm az orosz c got kapnak letén át. G odáig megy lösszre vo hogy mire

Olvass

NEM SZENVED!!!!

Kérjen még ma gyógyszerésétől egy eredeti csomagolást

JAWOL-t

Azonnal szüntet:

Felfújást, Reumatikus fájdalmat, Hűlést, Fogfájást, Idegességet, Néi háit

Doboz 3 tablettával Lei 9

Az összes minisztériumok a hadsereg felfegyverzésén dolgoznak

Mi van a román-orosz katonai egyezmény körül

Bucuresti, október 24. (Az Uj Kelet tud.) Az Adeverul mai számában Scrutator kommentálja igen érdekes cikkben Románia külpolitikai beállítottságát és elmondja, hogy a hadsereg felfegyverzésével kapcsolatos munkálatok az összes minisztériumokat foglalkoztatják.

Ejzel-nappal dolgoznak a belső ipar vállalatokkal kötött szállítási szerződések perfektuálásán.

Bizottságok utaznak külföldre, amelyek a különleges megrendelések leszállítását ellenőrzik. A hadianyagokat gyártó állami vállalatok, amelyek éveken keresztül munkanélküli állottak, most éjjel-nappal üzemen vannak. Másrészt a kormány azokat a lehetőségeket tanulmányozza, amelyek révén újabb pénzügyi alapokat tudnak teremteni külföldi megrendelések eszközéséhez.

Egyesek szerint

mindaz, ami ebben az irányban történik, inkább a liberális kormány hatalmon maradásának indoklására szolgál.

A kormánypartiak felháborodva utasítják vissza ezt a beállítást. Szerintük az ország határok eredményes megvédésének biztosítása a legelsőrendű kötelessége ma a román politikának. Nemcsak azért, hogy ezen a téren elérjék szomszédaink katonai felkészültségének színvonalát, s nemcsak azért, hogy teljesítsük a katonai szerződésekben szövetségeseinkkel szemben vállalt kötelezettségeinket, hanem különösképpen, mert a kormánykörök véleménye szerint Románia helyzete igen kényes volna egy fegyveres konfliktus esetén, amely egyre inkább lehetségesnek látszik. Az olasz-abesszin háború fordulatai és az angol-olasz ellentéték általában mindenkit foglalkoztatnak. De

nagyon kevesen vetnek számot azzal, hogy a konfliktus általánosítása esetén a legelső centrumok között, ahol gyígná a tűz, Románia is szerepel.

Két érzékeny pont van: Középeurópa és Németország keleti határvonala. Akár egyik, akár másik ponton robbanna ki a háború, Románia a katonai komplikációk első vonalába kerülne. Magyarország, bármennyire is próbálnák ezt cáfolni, végérvényesen angasztotta magát a német politika mellett és Németország katonai tartalékának tekinti magát. A német-magyar revízióizmusz, melyet Lengyelország is támogat, — kizárólag általa ismert okokból — ez a veszedelem, amely felgyújtátná Európát, amennyiben az olasz-abesszin konfliktus nem volna lokalizálható. Ilyen körülmények között és bizonyos a nagy nyilvánosság előtt ismeretlen adatok alapján az illetékesek a nemzetvédelmet tekintik a pillanat kategórikus imperatívusának.

Ha a béke eszméje végleg diadalmas-kodna is, és ócskavas válna a most elköltött milliárdokból, ezek a kiadatok ma nem kerülhetők el.

A román kormány nagy erőfeszítéseket tesz abban az irányban, hogy a hadsereg felkészültsége tekintetében már komoly aktivummal lépjen a parlament elé.

Időközben a jobboldali sajtó, élén George Bratianu lapjával, a Miscareaval, élesen támadja Titulescu külügyminisztert. Mint ismeretes, George Bratianu interpellációt jegyzett be a kamara elnökségénél, amelyben felvilágosítást kér arra vonatkozólag: igaz-e, hogy egy román-orosz katonai egyezmény értelmében háború esetére az orosz csapatok szabad felvonulási jogot kapnak Bukovina és Besarabia területén át. George Bratianu lapja egészen odáig megy, hogy a külügyminiszter felelősségre vonásáról beszél. Nem tudjuk, hogy mire alapítja ezt a sajtó kampányt

a georgisták hivatalosa — írja Scrutator. Valószínű azonban, hogy Titulescu viszsztatérésével az ügy a parlament legközelebbi külpolitikai vitája során tisztázódni fog. Valószínű, hogy akkor lezajlik a támadás és valószínű, hogy Titulescu válaszolni fog. Az összetűzés igen érdekes lesz és a mult tapasztalataiból kiindulva, nem létezik valószínűnek, hogy a külügyminiszter vesztésként fogja elhagyni a csatateret.

Két dolog mindenestre figyelemre méltó. Az egyik, hogy

a Miscarea Maniura is hivatkozik, akinek állítólag más felfogása van a külpolitikai téren.

Ahhoz, hogy ilyesmit állithasson, George Bratianu lapjának tudomása kell hogy legyen valamiről. Ebben az esetben jó vol-

na, ha Maniu nyilatkozna, hogy az esetleges külön véleményét tőle és ne másoktól tudjuk meg. A másik: a Miscarea olyan tónust használ Titulescuval szemben, amely nemcsak nagy adag elfogultságról tesz tanúságot, hanem szokatlan is, ha meggondoljuk, hogy Titulescúról van szó és az ellene irányított támadások külpolitikai kérdések körül mozognak. Ugyanakkor, midőn Titulescu a nemzetközi világban olyan tekintélyre tesz szert, aminőre kevés román politikus hivatkozhatik, az ilyen személyes éli támadások kinosan hatnak. Ami a szóban forgó kérdést: a román-orosz katonai konvenciót illeti, ez még nem jutott el a konkrét tárgyalások stádiumába és egyelőre az illetékes fórumok tanulmányozása alatt áll. Mindenesetre egyike azoknak a problémáknak, amelyek hermetikusan el vannak zárva a nagy nyilvánosság elől, bármennyire is óhajtanak egyesek, hogy a külpolitikát ne párnázott ajtók mögött intézzék. Egy ilyen kérdésről nem lehet a nyilvánosság előtt beszélni, csak miután végleges megoldáshoz jutottak az illetékesek. A politikai világ ebből a szempontból is nagy meglepetéssel fogadja a módot és a formát, ahogyan a georgisták hivatalos lapja megnyitotta a támadások pergőtüzét Titulescu ellen.

Turnu-Severinben fegyveres merényletet követtek el két képviselő ellen

A merényletnek nyoma veszett

Turnu-Severin, október 24. Vakmerő merénylet történt tegnap este Turnu-Severinben. Marius Varvoreanu és Litea országgyűlési képviselők felségükkel hazafelé indultak fél 11 órakor. A Smárdan uccán haladtak, amikor hirtelen ismeretlen ember ugrott eléjük vadászpuskával a kezében és mielőtt védekezhetek volna, két lövést adott le a képviselőkre. Varvoreanu képviselőt hátán és karján sebezte meg, Litea egyik kezén. A merénylet után futásnak eredt és nyomtalanul eltűnt. Varvoreanu képviselőt lakására szállították, ahol ápolás alá vették. Az esetről nyomban értesítették a rendőrséget, amely az ügyességgel karöltve erélyes vizsgálatot indított be a merénylet ügyében.

Mindeddig nem sikerült megállapítani, hogy politikai merényletről, bosszúról, vagy beszámíthatatlan ember tettéről van szó. Varvoreanu képviselő állapota az első órákban igen aggasztó volt, ma azonban eltávolították a golyót a testéből, ami látható javulást idézett elő.

A fővárosban nagy meglepetést keltett a turnuseverini merénylet híre. Franasoivic miniszter, aki a mehedintimegyei liberális párttagozat elnöke, éjszaka egy óra 30 perckor sinautón Turnu-Severinbe utazott, ahová ma reggel meg is érkezett és nyomban meglátogatta Varvoreanu képviselőt.

A hatóságok lázasan nyomoznak, de egyelőre nem sikerült a tettes nyomára bukkanni.

Egy bánáti falu memorandumban kéri a kormányt, engedje meg a „vörösruhás asszony” hazajövetelét

Gyűlést tartottak Salaus község lakosai. Anna Saage utban Constanta felé. Dollármilliomosnő az Amerikából kiutasított asszony

Timisoara, október 24. Néhány nappal ezelőtt a jugoszláv határ mentén fekvő Salaus község lakosai népgyűlést tartottak. Egyetlen kérdés szerepelt a gyűlés tárgysorozatán: a vörösruhás asszony ügye. A községbe érkezett annak a híre, hogy a kormány rendeletére Citta Davila washingtoni meghatalmazott miniszter közölte az amerikai külügyminisztériummal, hogy a hazatoloncolásra ítélt Anna Saage asszonyt, a község nőről szülőjét nem tekintik román állampolgárnak és így a román hatóságok nem hajlandók átvenni. És a tanácskozás eredményeként a község lakosai elhatározták, hogy memorandummal fordulnak a kormányhoz és kéri, engedje meg, hogy Saage asszony, aki annyi jót tett az amerikai románokkal, hazajöhessen és szülőfalujában letelepedhessen. A vörösruhás asszony, akit ma árulásért halálra ítélt az amerikai gangsztervilág, Nákó grófnő bánáti birtokán, Salaus községben született. A birtok egyik mezőgazdasági munkása volt Ion Ciogu, akinek szerény kuny-

hójában látott napvilágot a kis Anna. Hét éves korában már Nákó grófnő kastélyában szolgált a leány, aki tíz év múlva egy szegény földművesnek, Ciolac Ionnak lett a felesége. Éveken át együtt dolgoztak a grófnő birtokán, majd amikor megtakarítottak annyi pénzt, hogy Amerikába mehettek, utnak indultak a bizonytalanság felé. Először Csikágóba mentek, ahol a vágóhidakon szereztek munkát, majd Ciolac kis kocsmát nyitott, amelynek vendégei főképpen a csikágói román munkások soraiból kerültek ki. Az ottani román telepen hamarosan furcsa dolgokat suttogtak a kis kocsmáról és szelében-hosszában beszéltek, hogy Ciolacné — leánykereskedéssel is foglalkozik. Emiatt éles ellentétet keletkeztek a férfi és feleség között és egy szép napon a szép asszony Steve nevű fiával együtt elhagyta férjének házat és Indian Garry-ba költözött, ahol mulatóhelyet nyitott.

Az üzlet jól ment és a fiatalasszony megismerkedett egy Saage nevű detektivel, akihez férjhezment. Anélkül, hogy

Nyomorékká tette a reuma

Nem tudott sem mosakodni, sem fésülkedni

Ma már naponta dolgozik

Olyan nagyfokú reumája volt, hogy barátai azt hívték, soha többé nem fog dolgozni. Noha már 70 éves, mégis megcáfolta őket. Olvassa, mit ír:

„Hetvenéves vagyok. Mult karácsonykor a reuma valóságos nyomorékká tett. Nem tudtam fésülkedni, sem mosakodni, vagy egy leáskanalat a szájamhoz vinni. Az emberek azt mondták, soha sem fogok többé dolgozhatni. Ma több munkát végzek, mint egy fiatal. Egy mázsányi terhet tudok cipelni. Hála, sok hála az Ön Kruschen sójának. Teámmal szedtem és sokaknak ajánlottam. Nem tudtam segítség nélkül ágyba fekvődni, vagy fekvélni, sem leülni. De nézze meg, hogyan dolgozom ma: néha 12 órát is naponta. Kruschen sónak köszönöm.” — G. J.

A reumát a szervezetben túltengő hűgysav okozza. A Kruschen tartalmazta két sónak megvan az ereje, hogy e kristályokat feloldja. Más alkatrészei segítik a szervezetet, hogy a feloldott kristályokat a természetes csatornákon keresztül eltávolítsa. De ezenkívül a Kruschen sóban vannak egyéb alkatrészek is, amelyek megakadályozzák az étel erjedését a belekben, miáltal elejét veszi nemcsak a hűgysav további felhalmozódásának, hanem más mérgeknek is, amelyek aláássák az egészséget.

A Kruschen sót több mint 120 országban árulják és most már Romániában is minden gyógyszerárban és drogériában. Nagy üveg 95 lej, kis üveg 60 lej.

előző férjétől elvált volna. A prohibíció idején a detektív és az asszony együtt foglalkoztak a nagyszerűen jövedelmező szesz csempészéssel és az egykori bánáti paraszt leány hamarosan dollármilliomosnő lett. Visszaköltöztek Csikágóba, ahol Ciolac Steve, az asszony fia, Dillinger, a hírhedt gangster magántitkára lett. Itt szerezte a „vörösruhás asszony” címet, mert állandóan vörösruháiban járt. A vagyon egyre növekedett, a Dillingerrel való együttműködés sok pénzt hozott. És érdekes, hogy a jólét közepette Saage Anna nem feledkezett meg rokonairól, akiknek hatalmas összegeket küldött a kis bánáti faluba, sőt nagy összegekkel támogatta a csikágói román munkásokat is. Egy napon elárulta Dillingert, aki akkor Amerika első számú ellensége néven szerepelt a rendőrség feketekönyvében. Az egyik moziba csalta, erről értesítette a rendőrséget és a kivonult detektivek agyonlőtték a moziból kijövő gangstert. Saage asszony százezer dollár jutalmat kapott. Az amerikai gangsterek díszes siremléket emeltek Dillingernek, akinek sarkóvén ez a felírás szerepelt:

Halálodért sok vérnek kell folynia.

A rendőrség hónapokon át őrizte Saage asszonyt a gangsterek bosszujától, majd az asszony Indiana államba menekült, hol többiben került összeütközésbe a törvénnyel és ezért határozták el kiutasítását. Az amerikai hatóságok előzékeny kivántak lenni az asszonnyal, aki kezükre juttatta az ország egyik legveszedelmesebb gonosztevőjét és ezért elhatározták, hogy államköltségen szállítják Constantaig Saage Annát, akinek elszállítását körülbelül százezer lejbe került. Amikor az esetről tudomást szereztek a román hatóságok, nyomban megállapították, hogy a vörösruhás asszony nem román állampolgár és ezért nem telepedhetik le az ország területén. Most azonban Salaus község lakosai léptek sikra, valószínűleg abban a reményben, hogy a dollármilliókkal hazakerülő asszony letelepedése egyszerűen fellendítene a kis községet és határtalan fejlődési lehetőséget biztosítana számára. Egyelőre még nem tudni, milyen állásponton helyezkedik a kormány a különös kéréssel szemben. Anna Saage azonban már utban van a constantai kikötő felé és így sorsa felett hamarosan végleges döntés történik.

Olvassa az Uj Keletet

SPORT

Az egyesületeknek kell rehabilitálni az igazságtalanul felfüggesztett Labdarugószövetség vezetőjét

Plagino elnök lemondása miatt áldozták fel a Labdarugószövetség vezetését

Cluj, október 25. (Az Uj Kelet tud.) A Labdarugószövetség tanácsának (Biroul Federal) feloszlata után lassan kezdenek kibontakozni azok az események, amelyeknek apró szemekből összeálló láncza végül is a Biroul Federalnak a legfőbb sportszövetség által hivatalos jelentésben is elismert indok nélküli feloszlatahoz vezetett. Az ellenzéki akció, amelynek mindenkor látható feje Eladescu, a Venus sovinszia elnöke volt, annak dacára, hogy a számtalan vizsgálat semmi konkrétumot nem tudott a Labdarugószövetség vezérkarának terhére kimutatni, egyelőre sikert hozott.

Sportkörökben élénk és beható vita tárgyát képezi a Labdarugószövetség tanácsának feloszlata és nem ok nélkül. Ugyanis a legfőbb sportszövetség, amely a felfüggesztő határozatot hozta, megszüvegezett határozatában féltre nem érthető módon kifejezésre juttatta, hogy a Labdarugószövetség ellen semmi komoly vád nem bizonyult be. Miért történt mégis a felfüggesztés — kérdik az illetékesek jogosan.

Az események forgataga által okozott kőd azonban kezd eloszlani és ime tisztán láthatók azok az okok, amelyek a legfőbb sportszövetség nem a legszerencsésebb határozatához vezettek.

Pár nappal ezelőtt ugyanis, amikor Eladescu ismeretes feljelentését az UFSR-hez beadta, a legfőbb sportszövetség elnöke, Plagino kijelentette, hogy vagy lemond vagy a Biroul Federalt felfüggesztik. Minthogy azonban a közben beindult vizsgálat semmi konkrétumot a Labdarugószövetség terhére kimutatni nem tudott, míg Eladescu az ügyészséghez fordult és a vizsgálóbizottság előtt bizonyítékainak előérjesztését megagadta, Plagino elnök, aki egyébként jóhiszeműen az ügy érdekében ígérte a szankciókat, nem talált magának más kiutat, minthogy beadta lemondását, amely tény még jobban felkavarta a kompetens körök kedélyét.

Ilyen előzmények után áll össze az UFSR, a sportszövetségek elnökeiből álló legfőbb sportforum, amely igen kényes helyzet elé volt állítva. Vagy napirendre tér a Labdarugószövetség ellen felhozott vádak ügyében, amit ezt az igazság megkövetelte volna és ezesetben a Plagino lemondását tudomásul kell venni vagy Plagino lemondását nem fogadják el, mely esetben ennek adott szava értelmében a Biroul Federalt fel kell függeszteni. Az UFSR tanácsa pedig a könnyebb megoldáshoz folyamodott és hogy a tanács folytonosságát biztosítsa, az elnöki szónak érvényt szerzett: felfüggesztette a Biroul Federalt és ezzel elégtételt szolgáltatott elnökének, aki lemondását visszavonta.

Labdarugó körök azonban jogosan kifogásolják a legfőbb sportszövetség ilyen eljárását. Mert ha nem volt ok — amint ezt a sajtóval közölt hivatalos közlemény leszögezi — a felfüggesztésre, minek ez a játék a legnépszerűbb román sportág általános kielégítésére működő vezetőségével?

Mindenesetre labdarugó körökben az adott körülményekhez képest a kedélyek kissé lehültek, nyitva marad azonban a kérdés: milyen uton lehet az érdemelenül felfüggesztett vezetőnek elégtételt szolgáltatni? Erre pedig csak egy mód van. Minthogy a Labdarugószövetség vezetését az egyesületek ki-küldöttjei választják, az egyesületek körében mozgalom indult meg, amelynek célja az, hogy a közelebről összehívandó rendkívüli közgyűlés a felfüggesztett vezetőséget újra való megválasztással helyezze vissza arra a helyre, amelyre a közbizalom emelte és amely

helyről Románia labdarugó sportját mai színvonalára fejlesztette.

Nem lehet kétséges, hogy a mozgalmat a legteljesebb siker fogja koronázni és ezzel Eladescu urnak olyan választ fog adni, amely örökre elveszi a kedvét a felelőtlen rágalmazásról. Attól eltekintve, hogy Eladescu ur külön is elveszi majd régen kiérdemelt büntetését.

Miért kapott ki Max Baer Joe Louistól?

Kaptuk a következő levelet:

Tek.

Uj Kelet szerkesztőségének

Cluj.

Tekintettel arra, hogy már majdnem két évtizede olvasom b. lapjukt, engedjék meg, hogy alanti soraimban megvilágítva, hozzászólhassak a fenti cím alatt megjelent cikkhez. A közelmúltban alkalmam volt beszélni egy amerikai sportemberrel a Baer és Louis boxmérkőzéséről, melyet a következőképpen világított meg:

„Nálunk Amerikában nagyon is pártfogolva van minden zsidó sport, különösen a box, amelyet minden kicsi gyereknek tudni kell. Jó magam is meglehetősen értem ezt a sportágat és nagyon is pártfogolom, sőt anyagi áldozatot is hoztam. Mikor feltűnt a láthatáron Max Baer és már apróbb meccseket nyert, az elsők között voltam, aki felismerte nagy tehetségét ezen a téren. Nehéz munkába és fáradságba került, míg szakszéri

nevelés eredményeként bajnokot neveltünk belőle és a közönség figyelmét felhívtuk erre az amerikai zsidó „Sámsonra”. Leirhatatlan volt az öröm, midőn első ízben Hitler Schmeltingjét a porondról kiverte és ezzel nyerte a világ bajnoki címet. De, sajnos, nagyon rövid ideig tartott, mert a címmel járó anyagi haszon megszédítette. Állandó tagja lett az éjjeli lokáloknak, filmezett, végül is teljesen elhanyagolta tréningjeit, mire tudásában teljes dekadencia állott be. Mi jóelőre láttuk a Joe Louisszal való meccs kimenetelét. Tehát erkölcsi kötelességemnek tartom, hogy a romániai zsidó testvéreket felvilágosítsam erről, mert az eredmény irreális volt, hiszen mindenki látta, hogy nem a régi Max Baer állt a porondon, hanem egy erejét vesztett éjjeli mulatók lovagja a kitűnő kondíciójú Joe Louisszal szemben. Ez volt az oka Max Baer legyőzésének. Nem pedig mintha boxolási taktikája nem vált volna be.

Satumare, 1935 október 22.

Teljes tisztelettel:

Hochstadt Márton

A levélhez csak annyit hozzáfűzünk valónk van, hogy Max Baer formahanyatlásának fent is említett okára lapunk hasábjain nem egyszer mutattunk rá. A szóbanforgó mérkőzésen azonban Max Baernek, mint az a mérkőzés precíz leírásából kiderül, nem egyszer alkalmat kellett volna ellenfelével végezni, ha történetesen lélekjelenléte és a fizikai tudására alapított bizottsága nem hagyja cserben. De ezek hiányoztak belőle és ez igazolja fenti levél argumentumainak létjogosultságát.

KÖZGAZDASÁG

Kézpénzt, vagy kötvényeket kapnak a kincstári szállítók?

Bucuresti, október 24. Az a híradás, hogy milyen végső megoldást találnak az illetékes kormánytényezők az állami szállítók régi követeléseinek kielégítésére, még mindig megoldatlan. Jellemző erre a bizonytalanságra az a nyílt levél, amelyet D. Mociornita ismert bucuresti nagyparas és börgyáros intézett az egyik fővárosi közgazdasági napilap szerkesztőségéhez ezzel az égető kérdéssel kapcsolatban.

Az ügy előzményeihez tartozik, hogy a szóbanforgó napilap két héttel ezelőtt azt jelentette, hogy az állami szállítók egy küldöttsége, amelyben Mociornita is részt vett, megjelent a pénzügyminiszternél. A lapjelentés szerint a miniszter azt a kijelentést tette, hogy az 1934-35-ös költségvetési évet terhelő, de ki nem fizetett követeléseik fejében az állami szállítók csak tíz százalék erejéig kapnak kézpénzt míg a fennmaradó 90 százalékot B. kibocsátású állami kölcsönkötvényekkel fogják kiegyenlíteni.

Mociornita most a napilap igazgatójához intézett levelében megcáfolja azt a

hírt, hogy a pénzügyminiszter a küldöttségnek ilyen értelmű kijelentést tett volna. A miniszter csak annyit mondott, hogy: „egyelőre csak egy kisebb részét fizetik ki kézpénzben az állami szállítók követeléseinek, míg a hátralékot későbbi rendeletekkel, szintén kézpénzben fogják kiegyenlíteni.”

Valaminek azonban időközben történnie kellett, mert Mociornita levele e cáfolat ellenére is rendkívül pesszimistikus hangú és egyáltalában nem zárja ki a valószínűségét annak, hogy az állami szállítók egy ilyen, nagyrészt kötvényekkel való kifizetést nem tartanak teljesen lehetetlennek. A levél ugyanis erőteljes hangon utal arra, hogy az állami tartozások ily módon, kényszerkölcsönrel való rendezése végeredményében vagyondezmát jelent, amit pedig az ország alkotmánya kifejezetten tilt.

Gyenge vigasz! Hiszen az adóbónok kibocsátása és plazírozása sem az érdekelt állami hitelezők beleegyezésével történt.

Convocare

Arena Sportivă „Haggibbor” S. A. face cunoscut acțiunarii săi, că adunarea generală anuală va avea loc în ziua de 3 Noemvrie 1935, orele 9 seară în Cluj, Str. Regina Maria Nr. 15, cu următoarea ordine de zi:

1. Raportul Consiliului de administrație.
2. Raportul Consiliului de cenzori.
3. Alegea consiliului de cenzori.
4. Eventuale propuneri.

In caz dacă acțiunarii nu se vor prezenta în numărul cerut de statutele societății, adunarea generală se va amâna pe data de 18 Noemvrie 1935 orele 9 seară, când adunarea va decide fără a ține cont de numărul acțiunarii prezent!

Acțiunarii totodată sunt invitați, ca pentru a putea exercita dreptul lor de vot, să depună acțiunile lor cu 24 ore înaintea termenului adunării, în biroul avocaților dr. Hermann Desideriu, Cluj, Str. Iuliu Maniu Nr. 28.

Contabilanț încheiat la 31 Decemvrie 1934. Active: Imobil lei 308,500.—; Conturent lei 77,171.50. Total lei 385,671.50. Pasive: Capital lei 3000,000.—; Fond de rezervă lei 85,671.50. Total 385,671.50.

Consiliul de Administrație și Comitetul de Cenzori al Areei Sportive „Haggibbor” S. A. Cluj

(ss) Dr. Eröss V.

(ss) Radó Ernest

Periole

az egyetlen biochemikus hatásu

fogpép
szájviz
fogpor

Gyártását átvette az

Egger & Co. R-T.

vegyszeri gyár, Cluj

Hatása a régi és most már ize és jósága az összes világmárkakat felülmúlja. A fogpép puha, fehér, erősen habzó, a szájviz kristálytiszt, nagyon tömény és így használata gazdaságos.

te a vámhivatalokat, illetve az államkincstárt, melyek nyomán perek lavínja indult meg a kárvalloktat részéről a kincstár ellen. Valószínűleg ez bírta rá az illetékes tényezőket arra, hogy a biztosító intézetek ajánlatát ujjában komoly megfontolás tárgyává tegyék. Az ajánlat szerint a vámraktárakban fekvő árúk tulajdonosai kötelezőleg 40-50 bani biztosítási illetéket fizetnének 1000 lej egységérték után egy havi időre.

Ujjabb forgalmi-adó rendelet. A pénzügyminisztérium felhívta a forgalmi-adó fizetésére kötelezett cégek figyelmét arra, hogy a forgalmi-adókból a retour-árúk forgalmi adóját levonni. A cégek kötelesek bejelenteni, ha retour-árúk van és ha az ellenőr hivatalosan megállapítja ezt a tényt, ugyanakkor forgalmi adóját betudják a legközelebb befizetendő forgalmi adó összegébe.

Gazdasági kongresszust rendeznek Clujon. Az erdélyi román gazdasági, kulturális és egyházi téren vezető pozíciókat betöltő személyiségek november 28-ikára Clujra, román gazdasági kongresszust hívtak egybe. Az erre szóló felhívást többek között Nic. Ivan és dr. Iuliu Hossu püspökök, dr. V. V. Tilea, volt alminiszter, Ionel Comsa szenátor stb. írták alá.

Film-bankot akarnak felállítani Romániában. Az erdélyi és bánági mozgósínháztulajdonosok szövetségének titkára, dr. Fényes Sámuel, tervezetett készített egy film-bank felállítását érdekében, amely főleg mozgósínházak finanszírozásával foglalkozna. Az alakulathoz külföldi tőkés csoportokat is beakarnak vonni. A szervezési munkálatokban egy magyarországi hasonló jellegű vállalat vezetője is részt vesz, aki e célból jelenleg Bucuresztben tartózkodik.

A timisoarai fakereskedők csak ügynököktől vásárolnak. A timisoarai detail-fakereskedők, akik egy hónappal ezelőtt az árak fenntartására egyezményt kötöttek, legutóbb értekezletet tartottak, amelyen kimondták, hogy sem faragott fát, sem fűrészelt árut nem vásárolnak közvetlenül a termelőktől, hanem csak a termelők jutalékra dolgozó helyi ügynökeiktől, illetve képviselőiktől. A defallisták erről az egyezményről már értesítették is az érdekelt termelőket.

— Oriási tüzvész pusztít Los Angeles mellett erdősejben. Newyorkból jelentik: Los Angeles közelében katasztrófális erdőtüz pusztult. Nagy erdősegek állanak lángokban. Negyvenhét rabot, akik egy utépítésre dolgoztak, továbbá több cow-boyt bekerített az égő erdő. Los Angeles felett füst-és hamufellegetek hajt a szél. Eddig 100 házat, köztük 40 luxusszállót hamvasztottak el a lángok. Kétszázötven embert égési sebekkel szállítottak kórházba.

— Eladták az ösvéreket az olaszoknak, most gépeket vesznek helyettük. Rómából jelentik: A délafrikai Natal cukornádültetvényesi nagymennyiségű vontatógépet rendeltek angol gyárakban, mert ösvéreiket az olasz hadsereg vásárolta meg és a vételárat az ültetvényesek az állatokat pótló gépekbe fektették.

— Nyelvoktatás hanglemezekkel. Moszkvából jelentik: Az orosz vörös hadseregben, különösen a tiszték számára, kötelezővé akarták tenni valamely külföldi nyelvnek elsajátítását. A vörös hadsereg tagjai szabadon választhatnak, hogy franciául, japánul, németül, vagy angolul akarnak-e megtanulni. A többiek közt hanglemezeket vesznek igénybe a külföldi nyelvek tanítására. Az orosz hanglemezgyárak utasítást kaptak, hogy tömegesen gyártsanak nyelvoktató kurzusok céljait szolgáló lemezeket.

„Elérke Mihala

K

eo

pe

n

Bucuresti,

(tud.) A keddi

lalkozott a no

sok kérdésével

ki semmi sem

a kormány, ille

kívánja a nem

cio méreteit ca

napra rendez

vevőivel való

megakadályoz

A rendfennt

könnyű felada

nemzeti paras

száma a jelek

ellenőrzésük n

tal, szekereken

pontokban fog

böző vasutál

keresztül fog

A nemzeti par

gont bérrel a

ből érkező rés

ló szállítására

ve kocsinként,

résztevőt jele

tömegekről, an

megyékből szel

gyűlés napján

Mi

elő

me

A kormány

kedésekkal kap

hogy a két gy

lódása a vonat

kerülhetetlen,

sát a kormány

minisztertanács

Inoulet belügy

ten keresse fel

vele a demons

halache még

marad, valószí

fel fogja kere

parasztpárt ve

az is, hogy M

előtt audienciá

nal.

A Curentul

parasztpárt mu

zetőségi ülésér

zett a novemb

kezett a tette

lache. A hatal

offenzívánk tel

látom be, hogy

miniszterrel el

mem játszom s

tok a gyűlés

megyünk a fő

a hatalmat, me

Az ország aka

ra jutni, hogy

sainkat. Azért

monstráljunk,

ket, úgy tudni

menni, — feje

zeti parasztpá

A Goga-Cuz

nőkeit a jövőh

városba. A tag

ülnek össze és

készületeit bes

rint ezen a ná

tézni a ország

bek között ma

mat.

A Goga-Cuz

Noastra, vezér

vasárnapi cluj

árnapi gyűlés

bizonyítani, m

fogás, amely

Stöfer

gyermek hintőpor
lila dobozban valódi. 16 lej.

Fehérolaj (vaselinolaj)

hordótételekben alkalmi vételből kifolyólag
rendkívül olcsó árban

Ullmann József és Fia

Oradea. Telefon 677.

„Elérkezett a tettek ideje“ — mondja Mihalache

Kétezer vagonot kötött le eddig a nemzeti parasztpárt a november 14-iki nagygyűlésre

Vasárnap Clujon akarja bizonyítani a Goga-Cuza párt, hogy Maniu nem népszerű többé Erdélyben

Bucuresti, október 24. (Az Uj Kelet tud.) A keddi minisztertanács ismét foglalkozott a november 14-i tömegfelvonulások kérdésével. Egyelőre nem szivárgott ki semmi sem abból, hogy mit határozott a kormány, illetőleg milyen intézkedésekkel kívánja a nemzet parasztpárt demonstráció méreteit csökkenteni és az ugyanazon napra rendezett cuzista nagygyűlés résztvevőivel való esetleges összeütközéseket megakadályozni.

A rendfenntartás ugyanis nem lesz könnyű feladat a hatóságok számára. A nemzeti parasztpárt eddig kétezer vagonra a jelek szerint oly nagy lesz, hogy ellenőrzésük nem lehetséges, mert vonat, szekereknek és gyalog különböző időpontokban fognak megérkezni és különböző vasutállomásokon és vámpontokon keresztül fognak bevonulni a fővárosba. A nemzeti parasztpárt eddig kétezer vagonra a CFR-től, a távolabbi megyékől érkező résztvevőknek a fővárosba való szállítására és ötven embert átlagul véve kocsinként, az egymagában százezer résztvevőt jelent, nem is szólva azokról a tömegekről, amelyek a fővárossal határos megyékből szekerekkel és gyalog fognak a gyűlés napján felvonulni Bucurestibe.

Mihalache még a nagygyűlés előtt kihallgatáson jelenik meg a királynál

A kormány tervezett megszorító intézkedésekkel kapcsolatosan arra hivatkozik, hogy a két gyűlés résztvevőinek összetartódnása a vonatokon és az országutakon elkerülhetetlen, tehát a közrend fenntartását a kormány nem tudja biztosítani. A minisztertanács állítólag megbízást adott Inculet belügyminiszternek, hogy ismétellen keresse fel Mihalachet és vitassa meg vele a demonstráció ügyét. Minthogy Mihalache még napokon át Topoloveniben marad, valószínű, hogy a belügyminiszter fel fogja keresni otthonában a nemzeti parasztpárt vezérét. Valószínűnek látszik az is, hogy Mihalache még a nagygyűlés előtt audiencián jelenik meg az uralkodónál.

A Curentul jelentése szerint a nemzeti parasztpárt muscelmegei tagozatának vezetői ülésén Jon. Mihalache nyilatkozott a november 14-i nagygyűlésről. Elérkezett a tettek ideje — mondotta Mihalache. A hatalom megszerzésére indított offenzívánk teljes erővel halad előre. Nem látom be, hogy miért kell Inculet belügyminiszterrel előzetesen tárgyalnom. Én nem játszom színházat. A végső kitartható a gyűlés megtartása mellett. Azért megyünk a fővárosba, hogy meghódítsuk a hatalmat, mert mögöttünk áll az ország. Az ország akarata által akarunk hatalomra jutni, hogy megvalósítsuk elgondolásainkat. Azért megyünk, hogy békésen demonstráljunk, de ha provokálnak bennünket, úgy tudni fogunk offenzívába is átmenni, — fejezte be nyilatkozatát a nemzeti parasztpárt elnöke.

A Goga-Cuza párt megyei tagozati elnökeket a jövőhét elejére összehívták a fővárosba. A tagozati vezetők Goga lakásán ülnek össze és a november 14-i gyűlés előkészületeit beszélik meg. A párt hír szerint ezen a napon manifesztumot fog intézni a ország lakosságához, melyben többek között magának vindikálja a hatalmat.

Mit remél Goga?

A Goga-Cuza párt hivatalosa, a Tara Noastra, vezércikkben foglalkozik a párt vasárnapi cluji gyűlésével. Eszerint a vasárnapi gyűlés mindenekelőtt is be fogja bizonyítani, mennyire téves volt az a feltevézés, amely Maniu Gyulát tekintette Er-

dély főnökének és bálványának. A tömegek, a becsületes tömegek, a lap szerint a keresztény nemzeti párt két nagy vezetője: A. C. Cuza és Octavian Goga mellett vannak. Egy másik cikkben a november 14-i nemzeti parasztpárti gyűléssel foglalkozik a lap és kifejti, hogy a parasztokat a zsidó taranisták pénzén vonultatják fel erre a gyűlésre a fővárosba és a Mihalache inge mögé megbúvó Juda még jobban uralni fogja az országot.

A Cihosky-pör a semmitűszék előtt

Bucuresti, október 24. Politikai körök nagy érdeklődése mellett kezdte meg tegnap a legfőbb semmitűszék összes tanácsosainak plénuma Cihosky tábornok, volt hadügyminiszter perének tárgyalását. Hatvannégy tanácsos vesz részt a tárgyaláson, Volanski semmitűszéki főnök vezetésével. A vádat Viforeanu semmitűszéki főnök képviseli, míg Cihosky tábornok védelmét I. Gr. Perieteanu és Ghelmegeanu miniszterek látják el. A tábornok ellen a vád az, hogy a Skoda-szerződést megkötötte anélkül, hogy a nemzetvédelmi tanács és a hadsereg legfelsőbb tanácsának véleményét kikérte volna, meg sértve ezzel a ténykedésével a miniszteri felelősségről szóló törvény vonatkozó rendelkezéseit.

Ghelmegeanu védő a vádirat felolvasása után kérte, hogy a tárgyalást halasszák el és kérjék be a hadbírószágotól a hadsereg felkészítésére vonatkozó összes, háboru után készült terveket. Az összes hadügyminiszterek mellőzték a szerződésekkel kapcsolatos formalitásokat és különösképpen egyedül Cihoski tábornokot küldték bíróság elé. Perieteanu védő elmondja, hogy ez a második per, melyet a miniszteri felelősségről szóló törvény alapján az országban tárgyalnak. Az első per 1888-ban zajlott le, amikor is Anghelescu tábornok, akkori hadügyminisztert azzal vádolták, hogy megvesztegetést fogadott el. Perieteanu kéri, hogy a legközelebbi tárgyalásra több tanut idézzenek be, így mindenekelőtt is Maniu Gyulát, aki a Skoda-szerződést megkötő kormány miniszterelnöke volt.

Viforeanu főügyész lojálisan elismeri, hogy a védelem kérése indokolt. Perieteanu fejtegetéseit oda módosítja, hogy ez a harmadik ilyen természetű per, miután 1864-ben egy egész kormányt vád alá helyeztek, amelynek miniszterelnöke Manolache Costache Epureanu volt.

A semmitűszék egyesített tanácsa rövid tárgyalás után elhatározta, hogy november 28-ra új tárgyalást tűz ki és erre beidézék Maniu Gyulát, Vaida Sándort és Prezan marsallt.

— Modernizálják a Fehér Házat. Washingtonból jelentik: Rooseveltnek saját „újjaépítési hadjárata” során modernizáltatta a Fehér Házat 150.000 dollár költséggel. A legnagyobb összeget a konyha átalakítására fordították, mely új villamos tűzhelyeket, főző és ételmelegítő berendezéseket kapott. Az elnök számára kerekében gördülő ételmelegítő szekereket készítettek. Roosevelt íróasztalánál költi el ebédjét, mely gyakran kihűlt, mert az elnök délben nem szereti munkáját félbeszakítani.

Az előrelátó mindig a legujabbat, legmodernebbet és legjobbat veszi:

HAIHULLÁSA ellen küzdenie kell!

A megfelelő szer rendelkezésére áll! Ne hanyagolja el hajának ápolását! Ha haját nem ápolja helyesen, később csak kettő között választhat: kopasz fej, vagy paróka! Ezért ápolja haját idejében TRILYSIN-nel, a biológus hajerősítő szerrel!

Trilysin erősíti a hajhagymákat, a hajcellákat a hiányzó coelesterinnel látja el, úgy hogy a hajhullást elkerüli és vele a kopasz fej, vagy a paróka veszélyét.

Használjon hajápoláshoz TRILYSIN-t

TRILYSIN

A BIOLÓGIKUS
HAJERŐSÍTŐSZER

Megakadályozza a korpaképződést és a hajhullást

Palesztinában és Szíriában gyülekezési és felvonulási tilalmat rendeltek el

Jeruzsálem, október 24. Az arabok által proklamált általános sztrájk első következménye az, hogy a palesztinai kormány általános gyülekezési és felvonulási tilalmat rendelt el és erélyes intézkedéseket tett az ország rendjének és nyugalmanak biztosítására. A zsidó lakosság éber szemmel, de nyugodtan és fegyelmezetten kíséri az arabok mozgólódásait.

Beyonthi jelentés szerint Szíriában angol- és cionista-ellenes tüntetések voltak. Kisebb zavargásokra is sor került, mire

a mandatárius kormány gyülekezési és felvonulási tilalmat rendelt el.

Jeruzsálem, október 24. Legujabb jelentések megerősítik a hírt, hogy a kormány elrendelte a gyülekezések és felvonulások tilalmát. Minden gyülekezéstről előzetesen három nappal írásbeli bejelentést kell intézni a kormányhoz. Az arabok október 26-án nagy tüntetéseket akarnak rendezni, ezt azonban a kormány újabb rendelkezései folytán nem tarthatják meg.

Automobilklubban

ma, szombat este fellépnek Dr. MAX SAVEANU, a cluji Opera tagja, SIMON ILONKA, az Opera balettjének tagja, SERGIU RUSOFF, a Jaroff doni kozákkórus szólo-tenoristája. Műsor után reggelig tánc. Vendégeket szívesen látunk.

Lopáson értek egy oradeai végrehajtót

Kinos botrány a pénzügyigazgatóságon. A megtévedt fiatal ember visszafizette az ellopott pénzt és lemondott állásáról

Oradea, október 24. Kinos leleplezés tartja izgalomban a pénzügyigazgatóság tisztviselői karát. A pénzügyigazgatóság néhány hónappal ezelőtt ideiglenesen kiegészítő tisztviselőként alkalmazta Rebeles Gheorghe helybeli fiatalembert, akit most betörés lopáson értek tetten.

A pénzügyigazgatóság anyagraktári főnökének néhány nappal ezelőtt feltűnt, hogy azalatt, amíg ő távol van, a hivatalos helyiségből kisebb-nagyobb pénzügyösszegek tűnik el nyomtalanul íróasztalának fiókjából, annak ellenére, hogy eltávozására kalmával az iroda ajtaját kulcsra zárja be és az éjszakai órákban rendőr áll őrt az ajtó előtt. Észrevétlenül jelentést tett feletteseinek is, akik viszont, miután házivizsgálat során nem tudták a tettes kilétére rájönni, a rendőrséget vették igénybe.

Az oradeai rendőrség bünyügyi osztályának egyik detektívje rejtőzött el az anyagraktár vezetőjének irodai helyiségébe és türelemmel várta a fejlményeket. A déli órákban, miután az anyagraktár vezetője eltávozott az irodából, szokás szerint bezárta az iroda ajtaját, lehuzta a kulcsot és a zárt ajtó mögött hagyta a biztos rejtékhelyén a detektívet. Alig távozott el az anyagraktár főnöke, amikor a detektív kaparászt hallott a zár körül, majd később minden elcsendesedett. Egy fél óra múlva azonban a zaj megismétlődött és ekkor már be is lépett a szobába egy fiatal ember, aki egyenesen a kérdé-

si fióknak tartott és kihuzva azt, belemarkolt az abban elhelyezett pénzügyösszegekbe. Ekkor ugrott elő rejtékhelyéről a detektív és leleplezte az álkulccsal operáló besurranó tolvajt. Rebeles Gheorghe személynében.

A detektív a megtévedt tisztviselőt felkísérte Gallin pénzügyigazgató szobájába s jegyzőkönyvbe vették kihallgatását, majd a továbbiak végett beszállították a rendőrség bünyügyi osztályára. Miután azonban Rebeles beismerte, hogy körülbelül 10 ezer lej emelt ki eddig a kézi pénztárból és egyben kötelező ígéretet tett, az ellopott összegek a visszatérítésére is, valamint arra is, hogy állásáról lemond, szabadlábra helyezték. Hivatalból azonban megindult ellene az eljárás betöréses lopás címen.

I. Silone:

Fontamara

A Marsica földhöztapadt parasztjainak, akikre Mussolini büszke, mert csak egyszer eszük naponta, színes élettelirása a fasizmus uralma alatt.

Ára 60 lej

Kapható az Uj Kelet könyvosztályában

APRÓ HIRDETÉS

Egyszeri közlésnei egy szó 2 lej, vastagabb betűvel 4 lej. Legkisebb apróhirdetés 20 lej. Alláskeresőknek 30 százalékos kedvezmény. Apróhirdetések díja előre fizetendő. Jellegese levelet csak úgy továbbítunk, ha portóbélyeg mellékelve van.

Hölgyek! Urak! Aki jól akar férjhezmenni vagy igényeinek megfelelően akar nőülenni, az vegye meg bármelyik dohánytözsében az Economist közgazdasági és házassági közlönyt s célját hamar elérni. Kiadóhivatal: Cluj, Str. Basarabia 1.

Számoljon a helyzettel, vásároljon alig használt ruhákat, férfi és női télikabátokat, remek kézimunkákat. **Comisium la Credința** Piata Unirii 18, kapu alatt. Legmagasabb árban megvesz bármint.

Szörmebundák készítését, átalakítását és javítását olcsón vállalja Bixenspanner szörme-szalón Reg. Ferdinand 3, emeleten. Szörmek nagy választékban. Bécsi modellek. Gyári árak.

Kozmetikai, fotóclikkek, laboratórium, gombok, ékszerek legolcsóbb beszerzési forrása D'Or.

Szörmezsükségletét, valamint bunda átalakítását és javítását most még nagyon olcsón **Mandelbaum** szicsnél, Regele Ferdinand 20.

Képviselőket keresünk

Jövedelmező cikkek terjesztéséhez villanytelepeknél, galantériáknál és trafikoknál bevezetett, kevés tőkével rendelkező képviselőket keresünk megyei székhelyekre. Ajánlatokat „Belföldi gyár” jellegre az Uj Kelet továbbítja.

Paplan, matrac és párna legjobban és legolcsóbban a paplangyárban „La Truson” kaphatók, Calea Marechal Foch 10. Tolltisz-títást vállalunk.

Válogatott gesztenyét szállít napi áron, előleg ellenében, utánvétellel. Roóz, Tăuțideus.

500.000 lej tőkehozzájárással ipari vagy kereskedelmi elhelyezkedést keres mérlegképes könyvelő és levelező, önálló kereskedelmi vezető. Cim a kiadóban.

Központban lakás és teljes ellátást Lei 1500 keres tisztviselőnek november 1-re. Cim: Mandula cég, Regele Ferdinand 19.

100.000 lej készpénzzel rendelkező autorizált könyvelő állást vagy más szerény elhelyezkedést keres vidéken is. Megkereséseket „Biztos” jellegre a kiadóba kérek, ahol címet is közlik.

Házvezetőnői állást keres zsidó családnál jól főző, intelligens nő. Cim a kiadóban.

Ékszer akar vásárolni vagy eladni? Forduljon bizalommal N. Bolder ékszerészhez Regele Ferdinand 26 (Pascu fűszerüzlet mellett). Alapítva 1913.

Bocher, mit deutsche Mutter-Sprache wird gesucht für Nachmittag. Adresse: Moskovits & omp. Cluj.

Megnősítésem 29 éves fiamat, aki vidéki centrumban levő jóforgalmu üzlet trástulajdonosa, megfelelő hozománnyal. Üzlete erősen aktív, biztos egzisztenciát nyújt. Csak komoly ajánlatok „Alacsony termet” jellegre a kiadóba!

Ötszobás, komfortos lakás, első emeleten azonnalra kiadó. Orvosi rendelőknek is alkalmas. Str. Reg. Maria 9.

Elköltözés miatt, minden elfogadható árban eladók: bőr garnitúra, értékes álló-óra, álló-lámpa, nagy díszlámpák, 4 lámpás rádió, konyhabutorok, zsiorsbőrdobók, gyerekjátékok, 2 személyes szalon, fehér ágyak, kis asztalok, székek, stb. Cipariu 1, jobbra, utolsó villa.

Ízletes kóser koszt kapható háznál. zvä Izletes kóser koszt kapható háznál. Özv. Sterné. Str. Reg. Maria 37.

Érettégített, perfekt román, magyar levelező és gépirónó állást keres. „Szerény igényű” jellegre.

Magyar Színház

Október 25, péntek 8½-kor, október 26, szombat 9-kor, október 27, vasárnap d. u. 6-kor, október 27, vasárnap este 9-kor, október 28, hétfőn 8½-kor, október 29, kedd 8½-kor, október 30, szerda 8½-kor:

Törtéennek még csodák

ABRAHÁM PAL világsiker aratott operettje.

Rendező: Gróf László.

Karmagy: Schreiber Alajos

Főszereplők: Szegedi Sándor S'efi, Stefanidesz Ill, Wojticzky Elvira, Jenei János, Tompa Sándor, Rajnai Sándor, Köszegi Margit, Borovszky Oszkár, Miklóssy Margit, Ihász Aladár, Sándor Andor, Csóka József, Nagy István

Halló, itt rádió Palesztina

Az angol-olasz-abesszin-zsidó háború

Joggal kérdezhetik, hogy mi közünk nekünk ehhez a háborúhoz? Megmagyarázom. Ma kaptam egy levelet, amelyben a sighthi föld-vásárlásban résztvevő tagok egy része azt írja, hogy a palesztinai akciót el kell napolni mindaddig, míg a világpolitikai helyzet az abesszin háború miatt kitisztul. Képzelmük, miről van szó: arról, hogy néhány sighthi jegyzőnek a néhány száz leit be kellene fizetnie ezen akcióra. Ezt el kell napolni a politikai helyzet kitisztulásáig! Ki állíthatja tehát, hogy mi zsidók nem kerültünk a világpolitika központjába? Igazán nem tudtam elképzelni, hogy ennek a háborúnak egész Sighthig kiterjedő ilyen kihatásai lesznek, mert különben interveniáltam volna Mussolininál, hogy inkább ő halassza el a háborút, amit a sighthiekre való tekintettel bizonyára meg is tett volna, ha már az angolok miatt nem akarta. Ezt csak azért említem, mert viszont a nyáron egy másik bugzó hive Palesztinának azt javasolta, hogy a furdószezon miatt kell elhalasztani az akciót, nem is beszélve arról, hogy az óvatos emberek tömege hivatkozott a valutáris zavarokra, ami egy ilyen akciót lehetetlenné tesz. Hozzak fel még ötven esetet, amiért a hasonló természetű ügyek elhalasztandók? Könnyen megtehetném, de nem akarom untatni a tisztelt olvasót. Ha bennégy egy zsidóhoz kérem pl. a Keren Hajjeszódra, akkor egyszer arra fog hivatkozni, hogy most rosszul megy, máskor meg arra, hogy nagyon el van foglalva, ami viszont azt jelenti, hogy most jól megy; egyszer arra fog hivatkozni, hogy jelenleg rossz hangulatban van, máskor meg arra, hogy ne rontsuk el a jövedévt ilyen molesztálásokkal. Egyszóval, mindig van valami ürügy, hogy a zsidó- és főleg a Palesztina-ügyeket elhalasztjuk. El tudom képzelni, hogy ezek a halasztók meg vannak zeppenve, amikor Hitler valami kedves dolgot cselekszik németországi testvéreinkkel szemben és ilyenkor tudnál vele madarat fogatni, de csak addig, míg az újság a kezében van. A következő pillanatban már elfelejtett mindent, éppen mint azok a németországi testvéreink, akik most „kivándorlás miatt” elköttyavetyélnak mindent, de annak idején bizonyára sok „halasztó” akadt köztük is. Ezek a testvé-

reink, akik nagyjából a „jómóduak” közé tartoznak nem veszik észre és nem is akarják észrevenni, hogy a zsidóság egy kis része milyen heroikus munkát fejt ki, hogy a hitleriadókat egyszersmindenkora megszüntesse. Ezek nagyon szépek tartják, hogy Palesztina épül, hogy emberek tódulnak oda, de ezen esztétikai megállapításnál egy lépéssel sem mennek tovább. Nyugodtan elvégzik sétájukat, nyugodtan megisszák fekete kávéjukat és nyugodtan szívják el szivarjukat. Ők ugy képzelik ezt az országhódító nagy harcot, hogy míg ők nyugodtan sétálnak, végzezzék el mások a nagy munkát és a késznél majd ők is megjelennek. Miért is strapálják magukat? És milyen elégedetlenek, ha nem kínálnak tálca a számukra valami jó színekurát odakinn. Elvégre már évek óta hangoztatja, hogy — milyen szép az a Palesztina-munka. Egy ilyen megnyilatkozásnak meg kell ám adni az árát.

Ezek a „halasztók” nem tudják azt, hogy egy ház annál hamarabb van készen, minél többen rakják a téglát. És nem tudják azt, hogy egy országépítés éppen olyan munka, mint a házépítés. És amikor azzal utasítják vissza a Palesztinának kért áldozatokat, hogy „ugy sem lehet kimenni, minek adjak”, nincs tisztában azzal, hogy éppen azért nem tud kimenni, mert sohasem adott. Nem tudják azt, hogy Palesztinában annyi ember fér el, ahányan itt segítenek a kvártélycsinálásban!

A „halasztók” már kb. 1800 év óta (a rendes időszámítás szerint) vannak munkában. Ennyi idő óta sikerült elhalasztani az országépítést: egyszer azért, mert fájt a foguk, máskor azért, mert a rebe tiltja és harmadszor azért, mert esik az eső.

Egyszer legyen már vége a halasztásoknak; egyszer már ébredjünk rá arra, hogy inkább lehet mindent elhalasztani, mint ezt, még — a világpolitikai helyzet tisztulását is. Engedjük ki a diplomáciát és a világpolitikát a sighthi kávéházi asztaltól a genfi zöldasztalnak és menjünk mi a magunk szűk, testreszabott, de annál égetőbb dolgok után. És ha ezt meg fogjuk tenni, akkor inkább fogunk közeledni a világpolitika központja felé, mint most a sighthi kávéházi asztal révén.

Dol Lévi Lajos

SZÍNHÁZ-FILM MŰVÉSZET

A MAGYAR SZÍNHÁZ HETI MŰSORA:

Szombat d. u. 4: A botcsinálta doktor. Előtte: Kénytelen házasság. (Előszór.) Ifjúsági előadás, olcsó helyárakkal.

Szombat 9: Törtéennek még csodák. (Másodszór. Rendes bérlet 8.)

Vasárnap d. u. 3: Vadvirág. (Olcsó helyárakkal.)

Vasárnap d. u. és este 9, hétfő, kedd, szerda este fél 9-kor: Törtéennek még csodák.

Kedd d. u. 5: Leányálmom. (Olcsó helyárakkal.)

ROMÁN OPERA MŰSORA

Vasárnap, október 27 (este): A bucaresti kulturális liga színházának turnéja. Hétfő, október 28: Vig özevgy.

A ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Ma, szombaton újból egy világláger mutat be. Erdélyi premier! Richard Tauber és menyasszonyának, Diana Napier-nek legújabb világhírű filmje: Mámoros éjszaka. Film előtt új journal. Előadások kezdete: 3, 5, 7 és 9 órakor.

Vasárnap d. e. 11-kor matiné: **Borneói pokol.** 2 nagy exotikus kalandorsláger, 7 és 12 lejes helyárakkal.

EDISON MOZGÓ MŰSORA:

Két világfilm egyszerre: I. Krisztina királynő. Greta Garbo, John Gilbert. II. Malek megszünteti a szesztilamat. Helyárak: 9 és 13 lej. Kezdet: 3, 6, 9 órakor.

MUNKÁS-MOZGÓ MŰSORA:

Ma, vasárnap 3, 6 és 9 órakor szenzációs dupla műsor egy helyért I. Rivaldafény. Kolosszális rendezés, a legnagyobb filmcsoda. Főszerepekben: Dick Powel, Ruby Keeler és James Gagneny. II. Frankenstein. A legnagyobb filmdráma. Főszerepekben: Boris Karloff. Helyárak: 10 és 12 lej.

HIREK

Modern csillárt

olcsón

Constructio

Piata Unirii 31. Telefon: 83.

— **Mária anyakirályné** Sinajaba Meszi át szállását. Bucurestiből jelentik: Mária anyakirályné néhány nap múlva Sinajaba utazik Ileana főhercegnővel, Antal herceggel és Hohenlohe hercegnővel és a Bran kastélyban fognak tartózkodni.

— **Popovici Mihály** lakásán járt a vagyonellenőrző bizottság. Bucurestiből jelentik: A Curentul írja, hogy tegnap délután a miniszterek vagyonának eredetének ellenőrzése végett kiküldött legfőbb bizottság kiszállt Popovici Mihály bucaresti lakására és ott házkutatást tartott. A volt miniszter okmányokkal igazolta, hogy brasovi házáat örökölte, a bizottság elhatározta, hogy vizsgálatát csupán Popovici fővárosi vagyonára korlátozza.

— **A világ legnagyobb mozdonya.** Londonból jelentik: Az angol Vulcan-művek newtoni gyára elkészítette a világ legnagyobb gőzmozdonyát a kínai kanton—hankau vonal számára. Az óriás mozdony sulya 200 tonna, hosszúsága 27 méter. A gépnek 16, szélességének 12 kereke van, a nyolc hajtókerék átmérője 1.80 méter. A kínai vasutak 24 ilyen óriás mozdonyt rendeltek.

— **Gyomor- és bélbántalmak**, hasüregbeli vérpangás, izgékonyság, migrén, kimerültség, szédülés, szívzszorulás, rémes álmok, idegösség, általános rosszullét, a munkaképesség csökkenése sok esetben rövidesen megszűnnek, ha a beteg néhány napon át reggel éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József” vizet iszik. Az orvosok ajánlják.

— **Sven Hedin** Bécsben. Bécsből jelentik: Sven Hedin, a híres svéd utazó tegnap Bécsbe érkezett, hogy legutóbbi ázsiai expedíciójáról előadást tartson. A híres kutató fogadta a bécsi lapok munkatársait és elmondotta, hogy sikereinek javarészt akaraterejének köszönhető. Anyira felfokozta akaratát, hogy nem volt egyetlen pillanat kalandos életében, amikor kétségbe esett. A keleti Turkesztánban, ahol legelőször lépett európai előt ismeretlen területre, állandó veszedelemben forgott. A tuzguzok Sven Hedit és expedícióját ellenségeknek nézték. Egy körzsfőnök, akit generálisnak is neveztek — mondotta — a kutatóexpedíciók után ment néhány katonájával és tüzelni kezdte ránk. Nem mertünk ellenük fegyveresen védekezni, mert tudtuk, hogy óriási tartalékaik vannak és percek alatt leteríthetnek volna. Így hát inkább tárgyalásokba bocsátkoztunk velük. Apróbb ajándékokat küldtünk nekik, aminek nagyon megörvendtek. Ezzel kiengeszteltük őket. En magam a legnagyobb pusztában hidegvérrel: állottam embereim között, hogy meggyőzzem őket a tüzelés viszonyának veszedelméről. Elmondotta még azt is, hogy nyolc évvel ezelőtt már 28 tudós csatlakozott hozzá és annyi segítségemélyeztet, hogy ez is zászlóaljtal tett volna ki. Az expedíció a Kína és Kelet-Turkesztán közötti ósregi utvonalat fedezte fel, amelyet már elveszettek hittek. Most már az a helyzet, hogy a kínaiak az én utmutatásaim szerint a nagyon fontos utvonalat megint rendezik. Számomra ennek az utnak az volt a haszna, hogy ötvenezer szerszámot gyűjtöttem, a neolitik-időkből valókat, amiket már el is küldtek Stockholmba. Kutatásaim eredményei az ókori történelmet egészen új világításban fogják megmutatni. Az újságíróknak arra a kérdésére, hogy mik a terveik, Sven Hedin elmondotta, hogy tavaszra ismét Ázsiába megy egy expedíció élén, hogy „az ázsiai térképet levő számos fehér folot berszjzolhassa”.

— **Elmozd** dikátus vezető ügyében tegy szekciója. Az az eddigi el régi vezetőse bírósági ítéle nárt, hogy u Chirilla mun tározson az nevezése ügy

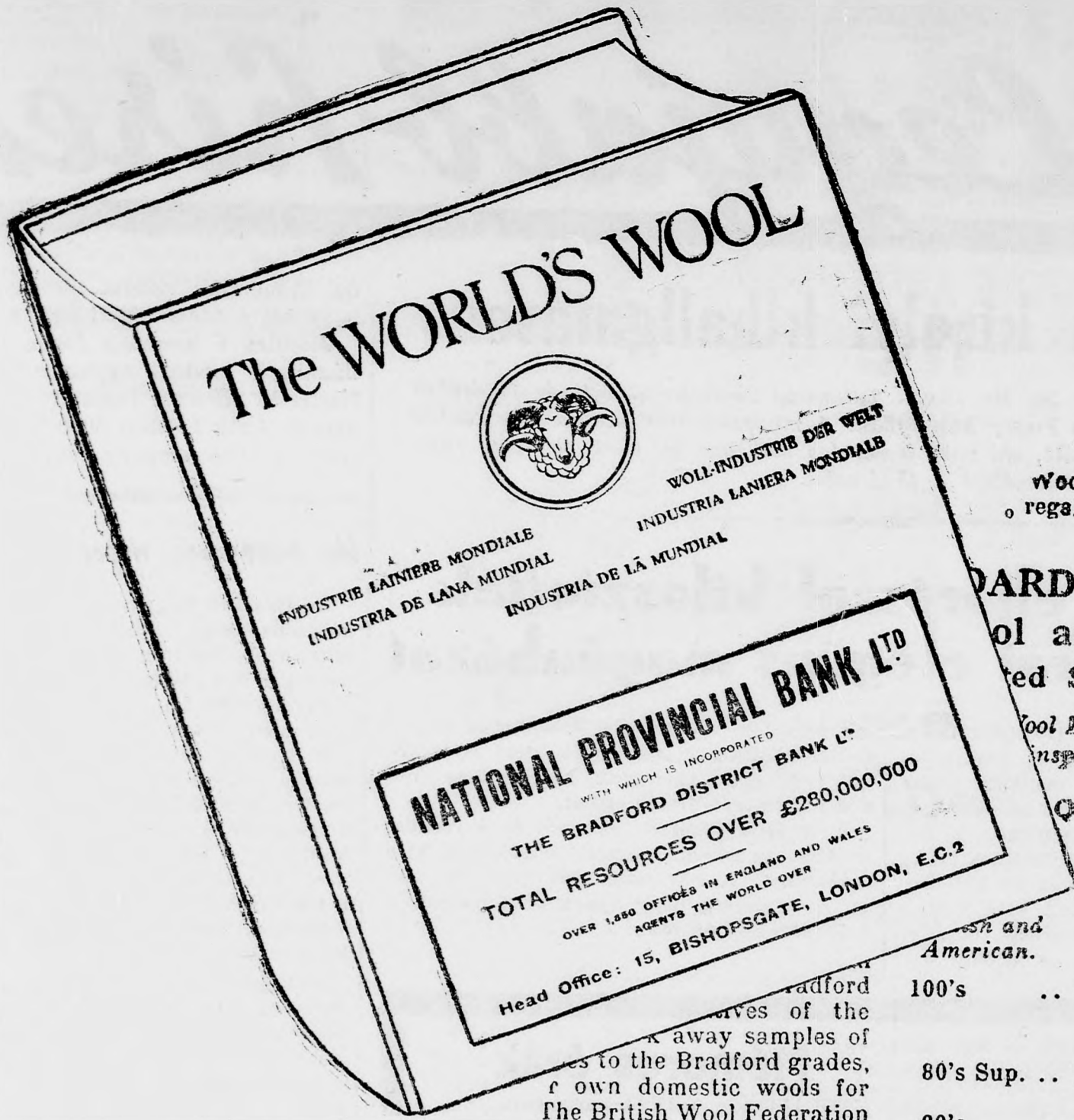
— **Menny** donból jelent entése szeri millió liter literrel több fogyasztás hogy Chamb pennyvel les

— **A viha** szülő orosz Tegnep délu kezni annak résztvesz a mitingen. Az aza és Ceta miatt kényte

Egyetemi tanárok megállapítása szerint biztos hatású a

„Bixádi víz”

amely a gyomor, bel, epehólyag és gyomorerégi fájdalmak ellen a legjobban mert használata enyhén, biztosan mindig kellemesen hat. Kapható mindenütt. Cluj-i lerakat: Vitromin Rt. Cséle Regele Ferdinand 70.

...away samples of the Bradford grades, own domestic wools for the British Wool Federation and compare the samples, samples were agreed by the British Bradford Chamber of Commerce as standards for wool, work was compared and correlation of tops. After United States tops with tops in United States was Bradford Chamber of Commerce and the British is now in existence a complete set of qualities of the United States tops which diameter of fibre is concerned with the Bradford trade. set of the qualities of wool and tops represented in America:—

..	14%
..	17%
..	17%
..	17%
..	13%
..	1%

...the above standards the British Delegates stated Wool Textile Industry of Great Britain desired to retain regain for Tops in Oil.

ARDS.
...ol and Tops.
...ted States Department of Agriculture.
...ool Federation, and a duplicate set is in the possession of inspection by firms interested.

QUALITY NUMBERS OF WOOLS.

	American.	French.	British and Australian
100's	.. 150	..	.. AAA/AAAA ELECTA
80's Sup.	.. 130/140	..	.. AAA
80's	.. 125/130	..	.. AAA/AA
70's Sup.	.. 125	..	.. Good AA To AA/AAA
70's	.. 120 Bonne	..	.. AA
64's	.. 115 Moyenne	..	.. Good A/AA
60/64's	.. 110 Moyenne	..	.. A
60's	.. Prime Merino	..	.. A/B .. Half-Blood.
58's	.. Prime 1	..	.. B/C1
56's Sup.	.. 1/2	..	.. C1

page 52.

A THE WORLD'S WOOL gyapju-évkönyvben az 52. oldalon az „ELECTA” gyapju mint elsőosztályú anyag van felüntetve

szövetek ezen gyapjuanyagból készülnek

— Elmozdították helyéről a Rapid autószerelővezetőségét. A Rapid autóbussz szindikátus vezetősége ellen felmerült panaszok ügyében tegnap döntött a törvényszék első szekciója. Az ítélet szerint Hatjegan Jenőt az eddigi elnököt elmozdították állásából és a régi vezetőség megbízatala is véget ért. A bírósági ítélet megbizta Precup Jonel tanárt, hogy új közgyűlést hívjon össze, amely Chirilla munkügyi inspektor elnökletével tartozzon az új vezetőség és az új elnök ki-nevezése ügyében.

— Mennyei sört isznak Angliában? Londonból jelentik: Anglia a kincstári hivatal jelentése szerint a folyó pénzügyi évben 1700 millió liter sört fogyasztott, azaz 81 millió literrel többet, mint az előző évben. A sör-fogyasztás emelkedését annak tulajdonítják, hogy Chamberlain kincstári kancellár két pennyvel leszállította a söradót.

— A viharban elakadt a Bucurestibe kérésű orosz repülőraj. Bucurestiből jelentik: Tegnap délután kellett volna a fővárosba érkezni annak a szovjet repülőrajnak, amely résztvesz a Beneasan rendezendő repülő-mitingen. Az orosz pilóták azonban az Odesza és Cetatea-Alba közti viharos időjárás miatt kénytelenek voltak utjukat elhalasztani.

— A külföldön nagy sikert aratott Tarpan hajósepp (nem hajvíz) már belföldön is minden gyógytárban és drogueriában kapható.

— A „Chaszam Szófer” cluji jesiva vezetősége ezton közli az érdeklődőkkel, hogy a téli szemeszter ünnepélyes megnyitása vasárnap délelőtt 11 órakor fog lezajlani a Tudor Vladimirescu uccai „Sasz Chevra” templomban. A vezetőség szívesen lát az ünnepi aktus alkalmával vendégeket a templomban.

— Tizenhétmillió fontot örökölt. Londonból jelentik: Két évvel ezelőtt meghalt Sir John Ellermann, Nagy-Britannia leggazdagabb embere. Fia, Reeves Ellermann, akkor 23 éves volt és 17 millió fontot örökölt. Egy hónappal apja halála után a fiatal multimilliomos megházasodott. A mézeseteket a legnagyobb visszavonultságban töltötte el East-Borune egyik villájában. A fiatalember, aki addig a londoni társaságok ismert tagja volt, ujjában teljesen visszavonult. Nemcsak a társasélettől, hanem apja üzleteitől is. Sir John Ellermann ugyanis a világ egyik legnagyobb hajókonserznének volt az elnöke. Híres aktív üzletember volt, nagy üzleti szímmal és kiváló képességekkel. Amellett vonzó egyéniség. A fiatal Ellermann elhatározta, hogy eladja összes üzleteit és a zenének és a zeneelméletnek fogja szentelni idejét.

— Rejtélyes revolveres bandita támadás Chisinäuban. Chisinäuból jelentik: Négy lakost, amint egy kocsmából kiléptek, ismeretlenek megtámadták és több lövést adtak le rájuk. Három súlyosan megsebesültek, sőt egyikük, Babescu Petre, a kórházban meghalt. Több rendőrosztal indított azonnal nyomozást. Az a gyanu merült fel, hogy cigányok követték el a támadást. Autókon beértek egy cigánykaraván, amely 30 kilométernyire jutott a várostól. A faggatás alá vett cigányok tagadnak, de ennek dacára azt hiszik, a hatóságok, hogy ők követték el a támadást.

— Házasság. Salomon Irén és Hoffmann Jancsi november 3-án, vasárnap d. u. 3 órakor tarják egybekelési ünnepségüket a Páris uccai nagytemplomban, melyre rokonokat és jóbarátjaikat és ismerőseiket ezton hívják meg.

— Spéterné, Blum Marcsa mozgásművészeti iskolájában a tanítás megkezdődött. Beiratkozás naponta d. u. 3-7-ig Str. Dacia 3. (Domus épület — Uránia palota mögött) az iskolában. Testápoló torna, ritmika, tánc, gyógytorna, Tanerőképzés.

— Orvosi hír. Dr. Móricz Jenő, tudóspecialisita, a Cosmuța szanatórium orvosa rendezte Str. Saguna 20. alatt november 1-én megkezdte. Rendel 3-5-ig.

— Nincs nyoma a gépfegyvertöltéssel meg-rakott hat vagonnak. A Tempo szerint a katonai és vasuti hatóságok vizsgálatot vezetnek annak a hat, gépfegyvertöltéssel meg-rakott vagonnak eltűnése ügyében, amit azelőtt néhány nappal fedeztek fel. Eddig egyetlen állomás sem tudott felvilágosítást adni az illető vagonok tartalmának kirakásáról. Szigoruan magánjelentés!

— Asztma és szívbetege, mell- és tüdőbaj, görvély- és angolkór, a bőr megbetege-dései és furunkulózis eseteiben a mindig kel-lemes hatású természetes „Ferenc József” keserűvíz az emésztőcsatornát alaposan ki-tisztítja s a gyomor és belek működését ki-tünően szabályozza. Az orvosok ajánlják.

— Új helyiségbe költözik a bucaresti ma-gyar követség. A bucaresti magyar királyi követség folyó hó 28-án a Strada Gogu G. Cantacuzino 65 szám alá költözik.

— A férj elment a bába után és nyoma veszett. Constantáról jelentik: Ezelőtt három nappal Radulea kereskedelmi alkalmazott el-ment otthonról, hogy szülésznőt vigyen fele-ségéhez és azóta eltűnt. Raduleanál, mint később megállapították, 200,000 lej készpénz volt, amit házvételre gyűjtött össze. Azt hi-szik, hogy rablók áldozata lett, akik megölték.

UJ KELET Legújabb hírek

Amerika nem adja ki az Abesszinia által vásárolt repülőgépeket

(Első oldali cikkünk folytatása.)

London, október 25. Addis-Abeában a külügyminiszter magához kérte az amerikai követet s közölte, hogy okmányokra érthetetlenek tartja, hogy az amerikai kormány négy kifizetett és egészségügyi célokat szolgáló repülőgépet nem hajlandó kiengedni az Egyesült Államok területéről.

London, október 25. A Reuter távirati iroda jelenti Alexandriából, hogy az exportörök lázas sietséggel szedik össze a gyapotot s adják el Olaszországnak, mert tartanak a gazdasági szankciók életbe lépésétől. Az utóbbi nyolc napon 70 ezer bála gyapot érkezett Alexandriába, szemben az eddigi maximális 25 ezer bálával. Az egyiptomi vasut alig győzi szállítani a gyapotot.

Szeptikusan ítélik meg a tengerészeti konferencia kilátásait

London, október 25. (Rador.) A december 2-re összehívott tengerészeti értekezlet kilátásairól szeptikusan írnak a lapok. A Daily Herald egyenesen kevés esélyt ad a konferenciának a sikerre.

A francia kormány meghívót kapott az angol kormánytól a londoni tengerészeti konferenciára. Illetékes körök szerint Franciaország hajlandó szakértőket küldeni egy előzetes megbeszélésre, amely a konferencia munkálatait előkészítené.

Washingtoni jelentés szerint az amerikai kormány szintén elfogadta az angol meghívást.

Mindkét lábát leszelte a vonat az azugai primárnak

Bucuresti, október 24. Constantin Mazilu, Azuga község primárja ma súlyos szerencsétlenség érte. Mazilu Ploestibe akart menni, de elkésve ugrott fel a már mozgó vonat lépcsőjére. Megcsuszott, a kerekék alá zuhant, amelyek mindkét lábát leszelték. Mazilu súlyos állapotban szállították kórházba.

Súlyos vasúti karambol Belgrád mellett

Belgrád, október 25. Súlyos vasúti összeütközés történt tegnap Jugoszláviában. A Belgrád-Nis között járó gyorsvonat Araccive állomáson belerohant egy tehervonatba. A karambol során több vasúti kocsi összetört, négy utas meghalt, hét megsérült. A sebesültek közül négynek az állapota súlyos.

Bezárják a renitens bucuresti pékek üzleteit

Bucuresti, október 25. Ma délelőtt többen jelenkeztek a fővárosi polgármesteri hivatalban és olyan fekete kenyert mutattak be, melynek sulya nem volt 600 gram és földdel volt keverve. Tekintettel arra, hogy így megállapítást nyert, miszerint a pékek szabályozták a primári intézkedéseit, az illető kihágást elkövetett pékek üzleteit bezárják.

Két év alatt ötmillió munkanélkülit helyezett el Roosevelt. Londonból jelentik: Roosevelt elnök visszaérkezett hajójáról Washingtonba s fogadta Hull amerikai külügyi államtitkár, aki tájékoztatta az elnököt a külpolitikai helyzetről s elsősorban az olasz-abesszin háborús viszállyal kapcsolatos problémákról. Roosevelt kijelentette tegnap este egy rádióbeszédében, hogy a munkanélküliek elhelyezésére irányuló akció kitűnő eredményeket hozott. Az utóbbi két évben a magániparban majdnem ötmillió munkanélkülit helyeztek el, akik most hetenként 100 millió dollár jövedelmet képviselnek. Csak szeptember hónapban 350.000 ember: sikerült munkához juttatni.

Tatarescu királyi kihallgatáson

BUCURESTI, október 24. Ma reggel Tatarescu Sinaia-ba utazott és 11 órakor kihallgatáson jelent meg a Foisor kastélyban. A miniszterelnök szerencsekívánatait fejezte ki Mihály vajda előtt, aki mint ismeretes ma tölti be 15-ik életévét. Tatarescu a délután folyamán visszatért a fővárosba.

Vakmerő eljárással kifosztottak egy timisoarai elegáns magánházat

Timisoara, október 25. (Az Uj Kelet tud.) Vakmerő betörés következett el tegnap a Józsefváros egyik elegáns magánházában. Este 6 és 8 óra között ismeretlen tettesek teljesen kifosztották Petriceas Aureliának, a reviziós bizottság bucaresti kiküldöttjének lakását. Petriceas és családja délután fél hat tájban távoztak el hazulról. Mikor este 8 óra-kor hazatértek, megdöbbenve látták, hogy a lakás ablakai nyitva vannak, az ajtókat pe-

dig feltörték. A lakásba érve, teljes fefordulást találtak, a szekrények kiürítve, a fiókok felforgatva tátongtak, míg a lakás minden számozott értéke eltűnt.

A betörők feltörték az ajtót és a csendes utcában az ablakon keresztül szállították ki a zsákmányt. A kár közel 600 ezer lejt tesz ki. A rendőrség nagy apparátussal nyomoz a vakmerő betörők után.

RICHARD TAUBER és menyasszonya
DIANA NAPIER hatalmas világsikere:

Mámoros órák

Ma, szombaton és hoinap, vasárnap UTOLJARA a ROYAL-mozgóban.

A kormány sorozatos intézkedéseket foganatosított a pénzügyi egyensúly fenntartására

Hogyan tudja kifizetni Románia az Angliának járó 270.000 fontot

Bucuresti, október 24. A hét folyamán főképpen gazdasági és pénzügyi problémák foglalkoztatták a kormány tagjait. Pénzügyi tekintetben Victor Antonescu több intézkedést hozott, amelyek hivatottak az állami költségvetés kiegyensúlyozásához hozzájárulni: az összes folyósítandó pénzeszegeket csak abban az esetben utalják ki, ha előzetesen hitelesítve lettek, a köztisztviselők testületében előforduló üresedéseket ne töltsék be, végül pedig ne nyissanak új hiteleket. Így sikerült eddig fenntartani a büdzsé egyensúlyát. Mivel azonban még öt hónap van hátra a költségvetési év befejeztéig, a pénzügyminisztérium külön rendeletben hívta fel a fiskus felügyelőit és ellenőreit, ügyeljenek arra, hogy az inkasszók menete az eddigi ritmusban haladjon. Az utolsó hónap folyamán az adóbevételek csökkenését észlelték, amit a minisztérium annak tulajdonít, hogy egyes pénzügyigazgatósági tisztviselők hanyagul végzik munkájukat. Mint ismeretes, a nyár folyamán egyes tisztviselők lelkiismeretlensége miatt, a minisztérium nem adott engedélyt szabadságra egyetlen esetben sem. Állítólag hasonlóan drasztikus intézkedéseket fognak most is hozni.

A nemzetvédelmi alapra folyó bevételekkel szemben viszont az adózik úgy látszik másként viselkednek, mert a hadfelszerelési inkasszó gyorsabban halad, mert min-

den polgár tudja, hogy saját vagyona védelmére ad.

Gazdasági tekintetben a kormány külön bizottsága számos intézkedést hozott a belső helyzet rendszabályozása végett. A többi államok által hozott autarkia-törvény lépések miatt abban a nehéz helyzetben vagyunk, hogy nem tudunk eleget tenni az állami adósságok fizetésének. Kivételünket nagymértékben akadályozzák a többi államok, míg Olaszországban és Görögországban, ahol lehetőségek állnak fenn Románia számára, valutáris nehézségek merültek fel, mert a nevezett államok nem akarják devizában fizetni az exportált termékek ellenértékét.

A buza-termelés látszat szerint teljesen értékesítve lett, mert a kormány intézkedett, hogy a buzaértékesítési prémiumot 10 ezer lejről 7 ezer lejre szállítsák le és hogy az összes exportörök az általuk szerzett devizákat levonás nélkül szolgáltatásuk a Nemzeti Banknak.

Dacára a külföldön eladott hatalmas mennyiségű buzáknak, a kormány még idejében gondoskodott a belföldi fogyasztás és vetőmagszükséglet kielégítéséről.

A lakbérleti szerződéseket nem lehet meghosszabbítani, mert ismételtlen biztosították a háztulajdonosokat, hogy a világháború alatt bevezetett rendkívüli állapotokat megszüntetik. Azóta már pedig 17 év telt el. A kereskedőkre vonatkozó Va-

dul Comercialt viszont törvényesítik, nehogy ezt a foglalkozási ágat sérelem érje.

Jelenleg a kormány főgondját az Angliának, a londoni egyezmény értelmében fizetendő 270 ezer fontsterling teljesítése képezi. Azok fejében 5000 vagon búzát és rozst, esetleg tengerit fogunk leszállítani.

Uj acesopusi mese

Az Oradean megjelenő Gazeta de Vest arról nevezetes, hogy a hasábjait olyan cikkekkel tölti meg, amelyek azt panaszolják, hogyan nyomják el a kisebbségek a többségeket. Természetes, hogy az ilyen természetű írások nem nélkülözhetik a humoros részleteket. Tegnapi számában például a lap egész oldalán keresztül kesereg azon, hogy egy oradeai tanítónőképzőbe járó zsidó leánynak megengedte a közoktatásügyi miniszter a kintlakást, holott a román növendékeknek nem engedik meg. „Ime — kesereg és vádel a lap hasábjain keresztül — így jutnak a kisebbségek jogtalan előnyökhöz a többségekkel szemben”.

Gyöngébbek kedvéért ez a „határtalan előny és jogtalan kedvezmény” annyit jelent, hogy egy zsidó tanítónőjelölt vallási meggyőződése szerint rituális élelmet ehett. Ezzel az a leány aligha károsított meg akárkit is és hajosan szerzett magának kisebbségi léte jogtalan előnyt többségi társai fölött.

Am a Gazeta de Vest mégis példátlan mérenyletnek tartja ezt az engedélyt a románság ellen és ebből az apropóból kis mesével illusztrálja az ország kisebbségi és többségi lakóinak helyzetét.

„Egy őrmester — írja a Gazeta de Vest — bejelentette kilépését a hadseregből. Amikor bucsukihallgatáson jelent meg ezredese előtt, az ezredes megkérdezte tőle:

— Jól van fiam, de ha kilépsz a hadseregből, mit fogsz csinálni, hogyan élsz majd meg ebben az országban? Hiszen nem értesz semmilyen civil mesterséghez.

Az őrmester így válaszolt: — Isten éltesse ezredes ur, felcsapok a kisebbségeknek, hiszen a kisebbségek elég jól élik magukat ebben az országban és kisebbségeknek lenni eléggé rentábilis foglalkozás ma.

Ezzel az anekdotával fűszerezi a Gazeta de Vest az oradeai zsidó leány égbekiáltó történetét.

Nem úgy hat az egész, mint egy acesopusi mese? ... Ugyanannak a pataknak a vizéből ivott a farkas és a bárány. Feljebb állott a farkas, sokkal lejjebb szűresülte a vizet a bárány ...

A Gazeta a farkas. Feljebb issza a vizet és mégis ő kiabál a bárányra, hogy zavarossá teszi neki a patakot.

Altalanos bányászstrájk veszedelme fenyeget Angliában. Londonból jelentik: Az általános bányászstrájk lehetősége újból veszedelemmel fenyeget. A kormány közbejárása a walesi bányavidéken kitört konfliktus elsimítására eredménytelen maradt. A bányászszövetség végrehajtóbizottsága tegnap éjjel tartott ülésen elhatározta, hogy november 11, 12 és 13-án szavazást rendel el az összes bányamunkások között, hogy dömjének, kimondják-e az országos bányászstrájkot vagy sem.

Banditák és karhatalom 13 óras közelharca. Mexikóból jelentik: Jalisco államban Monte Cerro közelében szervezett banditák összehittköttek a kormánycsapatokkal. A harc 13 órát tartott és abban gyalogos, lovas és repülőosztagok vettek részt. A banditák sikerült legyőzni, de számosan elmenekültek. 52 bandita holttestét Lagos Mareno városkőfőterén tették közszemlére elrettentő példaként. A banditák leverésében 2 tábornok is részt vett, akik kijelentették, hogy nem összeesküvésről, hanem egyszerű rablók lázadásáról van szó.

A bizományi szerződések szabályozásáról szóló törvény magyar fordítása kapható dr Mandel Fordító Irodában, Cluj, Str. Memorandului 24. Ára 40.—, vidékre 50.— (bélyegben).

FRATERNITAS Könyv- és Lapkiadó Rt. nyomása Cluj, Strada Baron L. Pop 16. Telefon: 9-77.

CENZURAT

Megjelent!

Megjelent!

SCHON DEZSÓ:

ISTENKERESŐK A KÁRPÁTOK ALATT

c. chaszid regénye.

Az első, magyarul megjelent regény, amely egy falak közé zárt világ összes részleteit történelmi hűséggel tárja fel és páratlanul gazdag adathalmazzal deríti fel a chaszidizmus keletkezésének rugóit, terjedésének csodáját és létezésének értelmét. A hatalmas 450 oldalas mű ára 140 lej. Megrendelhető az UJ KELET KÖNYVOSZTALYANÁL a pénz előzetes beküldése vagy utánvét mellett.

Ha...
No. 224712

Amig a...
eljut odá...

A Neue Zür...
közül, melybe...
ban a Nepsz...
állásroglalás...
menny így...
javiraj). Hét...
A tüz oka...
tásra gyanak...
dán interlalo...
megbeszélük...
sünk szerin...
utján) és ese...
vegyiszerekek...
A konferenci...
az eselleges...
kalmaznak...
sünk szerin...
az uralkodó...
megzavarai...
magától is ki...
nagy előnye...
rühni a víz...
károkat. Egye...
azt kéri, he...
amely megált...
Mások viszont...
után a határ...
toíódhatnak...
Közvetítő meg...
hogy fenamar...
ság tagjai köz...
kilépést. A...
ajánlják, hogy...
után őket egy...
szély sem fen...
azt ajánlják...
kritikától, mer...
nem igen isme...
hivasanak dát...
jólétesült kör...
alapján azon...
jövő héten fel...
dátumot majd...
meghatározni.

A beszava...

A jobboldali...
zsidóinvázió...
Az alarm te...
kolatlan, mint...
hasanai vérvá...
történet, amely...
beözönléséről...
De ahol egy...
csap kisebbség...
tést jelent, az...
ban nem mehe...

Beszarábiába...
és nemzsidók...
Oroszország...
földjeit felper...
A délbeszará...
sággal kataszt...
A kormányne...
hogyan lehetne...
magyarként ell...
A zsidó mezt...
jobban, mint...
mélelten az ad...
ból is ki szokt...
A beszarábi...
fordultak segít...
Egy nagy...
hajlandónak...
segélyeket és...
Ebből a vérv...
Beszarábiába...
Az egyik ant...
remképezet...
való megmunk...
dalon aialmai...
a címen, hogy...
a föld megmü...
barázdák hasit...

Az intellektu...
lik a zsidót, m...
nokait illetik...
A kereskede...
valachicus ak...
Az ország f...
üssétek, mert...
redtségát”.

Ez az antisze...